

**İŞİTME ENGELLİLERE ÖZEL
TEMEL DİNÎ BİLGİLER**

İBADET

**T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI**

Genel Yayın No: 2819
Mesleki Kitaplar: 246

**İŞİTME ENGELLİLERE ÖZEL TEMEL DİNİ BİLGİLER
İBADET**

Yayın Yönetmeni: Cafer Tayyar DOYMAZ
Yayın Koordinatörü: Önder ÖZKAN

Proje: Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Proje Yöneticisi: Sedide AKBULUT
Proje Koordinatörü: Muammer ŞAHİN

Baskı Hazırlık: Hüsnüye ÇOMAK
Baskı Takip: Zeynep Selin TERZİ

Grafik & Tasarım
Arketip Ajans | Emrah ANDİŞ

Baskı: Epa-Mat Basım Yayın Promosyon San. ve Tic. Ltd. Şti.
Ağaçışleri Sanayi Sitesi 1357. Sok. No: 41
Yenimahalle/Ankara
Tel.: (0312) 394 48 63
Sertifika No: 46796

1. Baskı, Ankara, Eylül, 2025

Din İşleri Yüksek Kurulu Kararı: 12.02.2025/08
ISBN: 978-625-5792-07-5 / 2025-06-Y-0003-2819
Sertifika No: 46325

İletişim
Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü
Basılı Yayınlar Daire Başkanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı
No: 147/A 06800 Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 294 43 93 / Faks: (0312) 294 42 57
e-posta: diniyayinlar@diyanet.gov.tr
www.diyanet.gov.tr

Yurt içinde toplumun tüm kesimlerine yaygın din eğitimi hizmetlerini ulaştırmayı kendine hedef olarak belirleyen Başkanlığımız, yıllar içerisinde geliştirdiği eğitim-öğretim programlarıyla muhatap kitlesini çeşitlendirmektedir. Kur'an kursları her yaş ve seviyede isteyen tüm vatandaşlarımıza yaygın din eğitimi hizmeti sunmaktadır. Kur'an kurslarının muhatap kitlesinden biri de hiç kuşkusuz engelli vatandaşlarımızdır. Geçmişten günümüze imkânlar ölçüsünde engelli vatandaşlarımız camilerimizde sunulan din hizmeti ve Kur'an kurslarında yürütülen yaygın din eğitimi hizmetlerinden istifade etmektedirler.

Başkanlığımızca, engelli bireylerin beklenti ve ihtiyaçlarının karşılanması, eğitimin sürekliliğinin sağlanması ve Kur'an kursu öğreticileri tarafından sürecin planlı-programlı bir şekilde etkin olarak yürütülmesi amacıyla, yapılandırılmasında ve detaylandırılmasında işitme engelli bireylerin hazırbulunuşluk düzeyleri, öğrenme güçlükleri, öğrenim süreçlerini etkileyen faktörler dikkate alınarak işitme engellilere özel bir program hazırlanmıştır. Söz konusu programdan daha etkin bir şekilde istifade edilmesi, dinî bilgilerin erişilebilir ve anlaşılır bir dilde sunulması amacıyla da kendilerine özel temel dinî bilgiler kitapları hazırlanmıştır.

Bu kitabın hazırlanış sürecinde işitme engelli bireylerin ve eğitimcilerin görüşleri büyük ölçüde dikkate alınmıştır. Ayrıca işitme engelli vatandaşlarımızın kitaptan daha fazla istifade edebilmeleri için konular işaret diline çevrilmiş ve karekod ile gösterilmiştir.

Bu çalışmanın, işitme engelli bireylerin dinî hayatlarına ışık tutacağına, onların manevi gelişimlerine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Kitabın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür eder, tüm okuyucularımızın istifade etmelerini Rabbimizden niyaz ederiz.

İÇİNDEKİLER

İBADET VE TEKLİF.....	9
İbadetin Anlamı	11
Neden İbadet Ederiz?	11
İbadetin Faydaları.....	12
İbadetin Kaynakları: Kur'an-ı Kerim ve Sünnet	13
Mükellef Kime Denir?	13
Mükellefin Davranışları (Ef'âl-i Mükellefîn).....	14
Ef'âl-i Mükellefîn ile İlgili Kavramlar	14
 TEMİZLİK VE İBADET	 17
İslam'da Temizlik ve Önemi	19
Temizlik Çeşitleri.....	19
Temizlik-İbadet İlişkisi.....	21
Abdest	21
Abdestin Alınışı.....	21
Abdesti Bozan Durumlar	22
Teyemmüm	23
Teyemmümün Farzları.....	23
Teyemmümün Alınışı	24
Teyemmümü Bozan Durumlar.....	24
Gusül	24
Guslün Farzları.....	24
Guslün Alınışı	25
Mesh.....	25
Kadınlara Özgü Hâller.....	26
Özür Sahibinin Temizliği.....	27

NAMAZ İBADETİ..... 29

Namaz Nedir?	31
Niçin Namaz Kılarız?.....	31
Kimler Namaz Kılar?	31
Namazın Farzları	32
Namazın Dışındaki Farzlar (Şartları)	32
Namazın İçindeki Farzlar (Rükünleri)	33
Namazın Vacipleri	34
Namazı Bozan Durumlar	35
Namaz Vakitleri	36
Namazın Kılınışı.....	38
Cuma Namazı.....	42
Cuma Namazının Farz Olmasının Şartları	43
Cuma Namazının Kılınışı	44
Cenaze Namazı.....	44
Cenaze Namazının Kılınışı	44
Bayram Namazları	45
Bayram Namazının Kılınışı.....	46
Teravih Namazı	47
Sehiv Secdesi.....	47
Sehiv Secdesinin Yapılışı	48
Tilavet Secdesi.....	48
Tilavet Secdesinin Yapılışı	48
Yolcu Namazı	49
Yolculukta Namazın Hükümleri.....	49
Hasta Olan Kimsenin Namazı	49
Eda, Kaza ve İade Kavramları	50
Geçmiş Namazların Kazası	50

ORUÇ İBADETİ..... 53

Orucun Anlamı.....	55
Oruç İbadetinin Birey ve Topluma Faydaları	55
Oruçla İlgili Temel Kavramlar.....	55

Oruç Tutmakla Kimler Yükümlüdür?.....	57
Orucun Çeşitleri	57
Orucu Bozan Durumlar	59
Orucu Bozmayan Durumlar.....	60
Oruç Hakkında Bazı Bilgiler	60
İftar Duası ve Anlamı	61

YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA İBADETİ OLARAK ZEKÂT VE SADAKA..... 63

Zekât ve Sadaka Nedir?.....	65
Zekât İbadeti ve Önemi	65
Zekâtla İlgili Temel Kavramlar	66
Kimler Zekat Verir?	66
Zekât Verilecek Malla İlgili Şartlar.....	67
Zekât Nelerden Verilir?.....	67
Zekât Kimlere Verilir?.....	68
Zekât Kimlere Verilmez?.....	68

KÂBE'YE YOLCULUK: HAC VE UMRE..... 71

Hac Nedir?	73
Haccın Önemi	74
Hacla İlgili Mekânlar	74
Hac ile İlgili Temel Kavramlar	75
Hac Çeşitleri	77
Haccın Yapılışı (Temettu)	77
Haccın Farzları Nelerdir?	78
Hac Kimlere Farzdır?	78
Umre ve Önemi	78
Umrenin Farzları	79
Umrenin Yapılışı.....	79

PAYLAŞMA ve YARDIMLAŞMA İBADETİ OLARAK KURBAN 81

Kurban Nedir?	83
Kurban Edilecek Hayvanlar	83
Kurban Kesilirken Dikkat Edilecek Hususlar	84
Kurban Eti Nasıl Taksim Edilir?	84
Kurban İbadetinin Bireye ve Topluma Kazandırdıkları	85
Kurban Çeşitleri	86

ALLAH'A YAKARIŞ: DUA VE TÖVBE 89

Dua Nedir?	91
Dua Ederken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	92
Kur'an'dan Dua Örnekleri	93
Peygamberlerden Dua Örnekleri.....	94
Tövbe Nedir?	95
Tövbe Ederken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	95
Kur'an'dan Tövbe Örnekleri.....	96
Peygamber Efendimizden (sas) Tövbe Örnekleri	96

MÜBAREK GÜN VE GECELER..... 99

Regaib Kandili	101
Berat Kandili	101
Kadir Gecesi	101
Mevlid Kandili	101
Miraç Kandili	101

YEMİN VE ÇEŞİTLERİ..... 103

Yemin Nedir?.....	105
Yemin Sözleri Nelerdir?.....	105
Yemin Çeşitleri Nelerdir?.....	105

**İBADET VE
TEKLİF**

İbadetin Anlamı

İbadet; “boyun eğme, alçak gönüllülük, itaat, kulluk, tapma, tapınma” gibi anlamlara gelmektedir.

İbadet; kulun, Allah’a karşı sevgi, saygı ve bağlılığını gösteren duygu, düşünce ve davranışlarıdır.

İbadet; kişinin Allah’a teslimiyetini gösteren, beden ve/veya malla yapılan davranışlardır.

İbadet; Allah’a saygı ile boyun eğmek ve emirlerine itaat etmektir.

İyi niyetle ve ihlasla yapılan her güzel davranış ibadettir.

Bir davranışın ibadet olabilmesi için kişide iman, niyet ve ihlas olması gerekir. İbadetin Allah rızası için yapılması ve İslam’a uygun olması gerekir.

Bazı İbadet Örnekleri

- ▶ Namaz kılmak.
- ▶ Oruç tutmak.
- ▶ Dürüstçe çalışmak.
- ▶ İnsanlara güzel söz söylemek.
- ▶ Hastaları ziyaret etmek.
- ▶ Kur’an-ı Kerim okumak.
- ▶ Kötülüğe engel olmak.

Neden İbadet Ederiz?

Allah’ı tanımak ve O’na ibadet etmek, dünyaya gelişimizin amacıdır. İbadet dinî bir görevdir; Allah’ın emridir ve kulları üzerindeki hakkıdır.

Allah, bizi yoktan var eden, bizleri yaşatan, sayısız güzellikler ve nimetler verendir. Bizler, Rabbimize teşekkür edebilmek için onun emrini yerine getirir ve ona ibadet ederiz.

Yüce Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

“Ben, cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.”

(Zâriyât, 51/56)

İbadetin Faydaları

İbadet etmek;

- İnsanın Allah ile ilişkisini güçlendirir.
- İnsanın hayatına anlam katar.
- İç huzuru sağlar.
- İnsana güzel alışkanlıklar kazandırır.
- İnsana sabrı öğretir.
- İnsanda güven duygusu geliştirir.
- İnsanda sorumluluk bilincini geliştirir.
- Toplumsal kaynaşmaya katkıda bulunur.

Yüce Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

“Bunlar, iman edenler ve Allah’ı zikrederek gönülleri huzura kavuşanlardır. Bilesiniz ki gönüller ancak Allah’ı zikrederek huzura kavuşur.”

(Ra’d, 13/28)

İbadetin Kaynakları: Kur’an-ı Kerim ve Sünnet

İbadetleri dinimizin iki ana kaynağından öğreniriz. Bunlar, **Kur’an-ı Kerim** ve **Peygamber Efendimizin (sas) sünnetidir**. İbadetlerimizin temel ilkeleri kutsal kitabımız Kur’an-ı Kerim’de yer alır.

Kur’an-ı Kerim’de emredilen ibadetlerin nasıl yapılacağını, Peygamber Efendimiz (sas) bizlere öğretmiştir.

Sevgili Peygamberimiz (sas) şöyle buyurmuştur:

“Size iki şey bırakıyorum. Onlara sımsıkı sarıldığınız süreçte yolunuzu asla şaşırmasınız: Bunlar, Allah’ın Kitabı ve Peygamberinin sünnetidir.”

(Muvatta’, Kader, 3)

Mükellef Kime Denir?

Mükellef, dinin emrettiği şeyleri yapmak ve yasakladığı şeylerden sakınmakla yükümlü olan, ergenlik çağına gelmiş akıllı insana denir.

Mükellefin Davranışları (Ef'âl-i Mükellefîn)

Ef'âl-i Mükellefîn, mükellef (dinen sorumlu olan) insanların iş ve davranışlarıdır. Bu davranışlar, mükelleflerin yapmak ve yapmamakla sorumlu tutulduğu işlerdir.

Ef'âl-i Mükellefîn ile İlgili Kavramlar

Mükellef olan insanların iş ve davranışları, türüne göre farklı kavramlarla ifade edilir:

Bunlar:

Farz

Mübah

Vacip

Haram

Sünnet

Mekruh

Müstehap

Müfsid

Farz:

Allah'ın yapmamızı kesin olarak istediği davranışlardır. Namaz kılmak, oruç tutmak gibi ibadetler farzdır.

Vacip:

Farz olmadığı hâlde dinimiz tarafından emredilen ve yapılması gerekli görülen davranışlardır. Vitr ve bayram namazlarını kılmak ve kurban kesmek gibi ibadetler vaciptir.

Sünnet:

Peygamberimizin farz ve vacip dışında yaptığı ve yapılmasını tavsiye ettiği davranışlardır. Teravih namazı kılmak, yemekten önce ve sonra elleri yıkamak, dişleri temizlemek birer sünnettir.

Müstehap:

Peygamberimizin bazen yapıp bazen yapmadığı, yapılması dinimizce hoş karşılanan şeylerdir. Ramazan ayından sonra Şevval ayında altı gün oruç tutmak müstehaptır.

Mübah:

Mükellefin, yapıp yapmamakta serbest olduğu davranışlardır. Oturmak, yürümek ve uyumak gibi davranışlar mübah davranışlardır.

Haram:

Dinimizce yapılması kesin bir şekilde yasaklanan, Allah'ın hiç sevmediği davranışlardır. İnsan öldürmek, hırsızlık yapmak ve içki içmek gibi davranışlar haramdır.

Mekruh:

Yapılması dinen doğru bulunmayan, terk edilmesi istenen, yapılmaması daha uygun olan davranışlardır. Ağız ve vücut temizliğine dikkat etmeksizin insanları rahatsız edecek şekilde toplu yerlere gitmek mekruhtur.

Müfsid:

Başlanmış olan bir ibadeti bozan şeydir. Namaz kılarken konuşmak, oruçlu iken bile bile yiyecek içmek gibi davranışlardır.

Bir Ayet Öğreniyorum

“Yedi gök, yer ve bunlarda bulunanlar O’nu tesbih eder; O’nu hamd ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Fakat siz onların tesbihini anlayamazsınız. O halîmdir, bağışlayıcıdır.”

(İsrâ, 17/44)

Bir Hadis Öğreniyorum

“...Allah katında amellerin en sevimlisi, az da olsa devamlı olanıdır.”

(Ebû Dâvûd, Tatavvu’, 27)

**TEMİZLİK VE
İBADET**

İslam'da Temizlik ve Önemi

Temizlik, Müslüman'ın, kendisini maddi ve manevi kirlerden arındırması demektir. Bireyin kendi sağlığı için olduğu kadar toplumsal düzen ve huzurun devamı için de temizlik önemlidir. Bu sebeple temizliğin İslam'da önemli ve öncelikli bir yeri vardır.

Maddi ve manevi temizliğimize dikkat etmemiz sağlığımız için gereklidir. Bununla birlikte çevremizi daima temiz tutmak dinî görevlerimiz arasındadır. Hz. Peygamber (sas) temizliğin önemini şu sözleriyle ifade etmiştir:

- ▶ “Allah temizdir, temiz olan şeyleri sever.” (Tirmizî, Edeb, 41)
- ▶ “Temizlik imanın yarısıdır.” (Müslim, Tahâret, 1)

Temizlik Çeşitleri

İslam'da üç çeşit temizlik vardır:

1. Maddi Temizlik (Necasetten Taharet)

2. Hükmi Temizlik (Hadesten Taharet)

3. Manevi Temizlik

İbadetler ile temizliğin bu üç çeşidi arasında bir ilişki vardır. Örneğin bir kişi namaz kılacağı zaman;

- ▶ Elbisesinin, bedeninin ve çevresinin temiz olması (maddi temizlik/necasetten taharet)
- ▶ Abdestli olması (hükmi temizlik/hadesten taharet)
- ▶ Kalbini kötü düşüncelerden uzak tutması (manevi temizlik) gerekir.

a) Maddi Temizlik / Necasetten Taharet

Necaset bazı nesnelerin dinen pis sayılmasıdır. Kan, domuz eti, sarhoş edici içkiler, insanın idrar ve dışkısı, meni, ağız dolusu kusmuk, yenmesi helal olmayan hayvanların eti, o hayvanların idrarı ve dışkısı gibi pislikler necasettir. Maddi temizlik ise (necasetten taharet), bedenın, elbisenin, namaz kılınacak yerin bu tür maddi pisliklerden temizlenmesi demektir.

b) Hükmi Temizlik/ Hadesten Taharet

Hades; insanın bazı ibadetleri yapmasına engel kabul edilen, hükmen kirli olma hâlidir. Hükmi temizlik (Hadesten Taharet), hades durumundan temizlenmek için abdest veya gusül alınmasıdır. Hades ikiye ayrılır:

1. Büyük Hades: Cünüplük, hayız ve nifas durumlarıdır. **Gusül almak gerekir.**
2. Küçük Hades: Vücuttan idrar veya dışkı çıkması, kan yahut irin akması ve yellenme gibi durumlar küçük hadestir. **Abdest almak yeterlidir.**

c) Manevi Temizlik

Manevi temizlik, gıybet, yalan, iftira, haram yemek gibi günahlardan bedeni; gösteriş ve hırs gibi kötü huylardan kalbi temizlemektir.

Temizlik-İbadet İlişkisi

Temizlik, ibadetin temeli ve ön şartıdır. İbadetler ile temizliğin her üç çeşidi arasında bir ilişki vardır. Bir Müslüman, Allah'ın emrettiği ibadetleri yerine getirirken maddi kirlerden temizlenmeli ve manevi açıdan kalp temizliğine ve halis niyet sahibi olmaya çalışmalıdır.

Abdest

Abdest; ibadetler için ön hazırlık olup, belirli organları yıkamak ve mesh etmek suretiyle yapılan bir temizliktir. Abdestsiz kılınan namaz geçerli olmayacağından namaz kılmak için abdest almak şarttır.

Abdestin dört farzı vardır:

- Yüzü yıkamak.
- Kolları dirseklerle birlikte yıkamak.
- Başı mesh etmek.
- Ayakları topuklarla birlikte yıkamaktır.

Abdestin Alınışı

Sünnetleri de yerine getirilerek abdest şöyle alınır:

- Abdest almaya niyet edilir.
- Eûzü besmele çekilir.
- Eller bileklere kadar üç kere yıkanır. Eller yıkanırken parmakların arası ovalanır.
- Sağ el ile üç defa ağza su verilir, ağız çalkalanır. Varsa misvakla veya diş fırçasıyla dişler temizlenir, yoksa başparmak ve işaret parmağı ile dişler ovalanır.

- Sağ avuçla üç defa burna su verilir, su genze kadar çekilir ve her çekişte sol elle burun temizlenir.
- İki avuca su alınıp saçların dibinden kulak ve çene altına kadar yüz üç defa yıkanır.
- Önce sağ sonra sol kol, dirsekler de dâhil olmak üzere üçer defa yıkanır.
- Sağ avucun içi ıslatılıp başın en az dörtte biri mesh edilir.
- Yine eller ıslatılıp parmaklarla kulakların içi, kulakların arkası ve ellerin dışıyla boyun mesh edilir.
- Önce sağ sonra sol ayak bilek kemikleri ile birlikte üçer defa yıkanır, parmak araları temizlenir.

Abdesti Bozan Durumlar

- Küçük veya büyük tuvaletini yapmak.
- Yellenmek.
- Vücudun herhangi bir yerinden kan veya irin akması.
- Meni veya mezi gelmesi.
- Ağız dolusu kusmak.
- Yatarak, yaslanarak veya bir şeye dayanarak uyumak.
- Bayılmak.
- Delirmek.
- Sarhoş olmak.
- Namaz kılarken yandaki kişinin işiteceği kadar gülmek.
- Cinsel ilişki veya aşırı temas ve dokunma.
- Teyemmüm eden kişinin mazeretinin ortadan kalkması.
- Özür sahibi için namaz vaktinin çıkması.

Sevgili Peygamberimiz (sas) şöyle buyurmuştur:

“Müslüman bir kul abdest alır ve yüzünü yıkarsa su ile birlikte gözüyle baktığı bütün günahlar onun yüzünden çıkar. Kollarını yıkadığında su ile birlikte elleriyle işlediği bütün günahlar ellerinden çıkar. Ayaklarını yıkadığında ayaklarıyla yürüyerek gittiği günahlar su ile ayaklarından çıkar. Sonuçta bu kul günahlarından temizlenmiş bir hâlde abdestini tamamlar.”

(Müslim, Tahâret, 32)

Teyemmüm

Abdest almak ve gusletmek (yıkınmak) için su bulunmadığında veya bulunduğu hâlde kullanılması mümkün olmadığı durumlarda abdest veya gusül yerine niyet ederek temiz toprak veya toprak cinsinden bir şeye ellerini vurup yüzü ve kolları mesh etmektir.

Teyemmümün Farzları

Teyemmümün iki farzı vardır:

- Niyet etmek.
- Elleri temiz bir toprağa veya toprak cinsinden bir şeye vurup, birinci vuruşta yüzü, ikinci vuruşta da kolları mesh etmek.

Teyemmümün Alınışı

- Teyemmüme niyet edilir.
- Parmaklar açık olarak eller temiz bir toprağa veya toprak cinsinden bir şeye vurulur.
- Eller ileri ve geri hareket ettirilir ve kaldırılarak hafifçe birbirine vurulur, eller silkelenir.
- Ellerin içiyle yüzün tamamı bir kere mesh edilir.
- Sonra ikinci defa eller aynı şekilde toprağa vurulur ve sol elin içiyle, dirseğiyle birlikte sağ kol mesh edilir; daha sonra da sağ elin içiyle sol kol aynı şekilde mesh edilir.

Teyemmümü Bozan Durumlar

Guslü ve abdesti bozan durumlar teyemmümü de bozar. Ayrıca su bulunduğunda veya suyu kullanmaya engel durumlar ortadan kalktığında da teyemmüm bozulur.

Gusül

Gusül (boy abdesti), hükmi kirlilik hâllerinin giderilmesi için ağız ve burun dâhil bütün bedeni yıkamak suretiyle yapılan temizlik demektir.

Gusül yapmayı gerektiren hâller ise cünüplük, hayız ve lohusalık (nifas) hâlleridir.

Guslün Farzları

Guslün üç farzı vardır:

- Ağza su alıp boğaza kadar çalkalamak.
- Burna su çekip yıkamak.
- Bütün vücudu hiç kuru yer kalmayacak şekilde yıkamak.

Guslün Alınışı

Sünnetleri de yerine getirilerek gusül şöyle alınır:

- Niyet edip besmele çekilir.
- Eller bileklere kadar üç defa yıkanır.
- Vücutta bir necaset/maddi kirlilik var ise bunlar temizlenir, avret yerleri yıkanır.
- Tekrar eller yıkanır.
- Sağ el ile üç defa ağza su verilerek iyice çalkalanır.
- Burun, su çekerek üç defa yıkanır, sol elle temizlenir.
- Namaz abdesti gibi abdest alınır.
- Hiçbir kuru yer kalmayacak şekilde yıkanmaya özen gösterilir.
- Guslettiği yerde su birikiyorsa, son olarak ayaklar yıkanıp gusül tamamlanır.

Mesh

Mest, ayakları bilekleriyle beraber örten belli nitelikteki ayak giysilerine verilen isimdir.

Mestler üzerine meshin caiz olabilmesi için gerekli olan şartlar şunlardır:

- Ayaklar yıkanarak alınan bir abdestten sonra giyilmiş olması,
- Ayağa giyilmiş olarak normal bir yürüyüşle yaklaşık 5 km veya daha fazla yürünecek kadar dayanıklı olması,
- Mestlerin, ayağa giyildikten sonra bağısız olarak durabilecek kadar sağlam ve kalın olması,
- Mestlerin her birinde, en küçük ayak parmağının üç katı kadar genişlikte delik bulunmaması,
- Suyu emerek hemen ayağa geçirmemesi gerekir.

Süresi

Abdestli olarak ayağına mest giyen kimse, mest giydikten sonra abdestinin bozulmasından itibaren, mukim ise bir gün, yolcu ise üç gün mestleri üzerine mesh edebilir. Zira Hz. Peygamber(sas) misafir için üç gün üç geceyi, mukim için de bir gün bir geceyi mest üzerine mesh süresi olarak tayin etmiştir.

Kadınlara Özgü Hâller**a) Hayız (Âdet hâli)**

Ergenlik çağına giren sağlıklı bir kadında, rahimden gelen, düzenli aralıklarla ve belirli bir süre ile gerçekleşen kanama hâlidir. Hayız kanının bitmesinden sonra kadının gusletmesi farzdır.

Hayız hâli 3-10 gün arasında sürer.

b) Lohusalık (Nifas)

Doğum yapan kadının rahminden gelen kandır. En çok 40 gün sürer. Nifas kanı bittikten sonra gusletmek farzdır.

c) İstihâze

Kadınlarda hayız ve nifas hâli dışında, bir hastalık sebebiyle rahimden kan gelmesidir. Bununla yalnız abdest bozulur. Gusül gerekmez.

Hayız ve nifas hâlleri, İslam dininde bazı ibadetlerin yapılmasına engel olan hükmi kirlilik olarak değerlendirilmiştir.

Hayız ve nifas hâlindeki bir kadın;

- Namaz kılamaz ve oruç tutamaz. Bu sürede kılmadığı namazları kaza etmez. Tutamadığı farz ve vacip oruçları sonradan kaza eder.
- Kâbe'yi tavaf edemez. Ancak bu durumdaki kadın hac ile ilgili tavaf dışındaki diğer bütün işleri ve ibadetleri yapabilir.
- Cinsel ilişkide bulunamaz.
- Gerekmedikçe cami ve mescitlere giremez.
- Kur'an-ı Kerim'e dokunmaları ve onu okumaları konusunda ise İslam bilginleri farklı görüşler ortaya koymuşlardır.

Özür Sahibinin Temizliği

Sürekli burun kanaması, idrarını tutamama, sürekli kusma, yellenme, yaranın sürekli kanaması ve akması, kadınların istihâze durumları gibi abdesti bozan ve süreklilik taşıyan bedenî rahatsızlıklara özür, böyle bir özrü olan kimselere de özür sahibi denir.

Bir kimsenin ibadet konusunda özür sahibi sayılabilmesi için özrünün, bir namaz vakti içinde abdest alıp namaz kılacak kadar bile kesilmemesi ve her namaz vaktinde en az bir defa tekrarlanması gerekir. Özür hâli, sebebin tam bir namaz vakti süresince kesilmesiyle ortadan kalkar.

Özür sahibi kimse her namaz vakti için abdest alır.

Özür durumunda kişi abdesti bozulmadığı müddetçe bütün ibadetlerini yapabilir. Kâbe'yi tavaf edebilir, Mushaf'ı tutabilir. Namaz vaktinin çıkmasıyla kişinin abdesti bozulmuş olur. Abdesti bozan diğer durumlar ile de abdest bozulmuş olur.

Bir Ayet Öğreniyorum

“Ey iman edenler! Namaz kılmaya kalkacağınız zaman yüzlerinizi, dirseklere kadar ellerinizi yıkayın; başlarınızı mesh edin, ayaklarınızı da topuk kemiklerine kadar (yıkayın)...”

(Mâide, 5/6)

Bir Hadis Öğreniyorum

“Cennetin anahtarı namaz, namazın anahtarı ise abdesttir.”

(Tirmizî, Tahâret, 1)

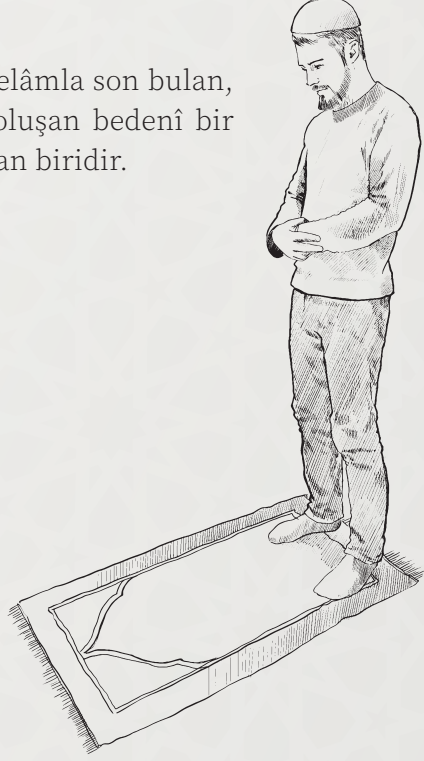

**NAMAZ
İBADETİ**

Namaz Nedir?

Namaz, tekbirle başlayıp selâmla son bulan, belirli hareket ve sözlerden oluşan bedenî bir ibadettir. İslam'ın beş şartından biridir.

Niçin Namaz Kılarız?

Namaz, Müslümanların en önemli kulluk görevidir. Mümini Allah'ın manevi huzuruna yükselten, ruhen arındırıp yücelten, bir taraftan şükretmeye bir taraftan da sabra alıştıran bir ibadettir.

Kimler Namaz Kılar?

Namaz kılmakla yükümlü olmanın şartları;

- Müslüman olmak,
- Akıllı olmak,
- Ergenlik çağına gelmiş olmaktır.

Namazın Farzları

Namazın altısı dışından (şart) ve altısı içinden (rükün) olmak üzere on iki farzı vardır.

- Namazın dışındaki farzlar, namaz kılmaya başlamadan önce hazırlık için yapılması gereken farzlardır ve bunlara **“Namazın Şartları”** denir.
- Namazın içindeki farzlar, namaz kılmaya başlama ile beraber mutlaka yapılması gereken farzlardır ve bunlara da **“Namazın Rükünleri”** denir.

Namazın Dışındaki Farzlar (Şartları)

Namazın altı şartı vardır:

Hadesten Taharet:

Gusül abdesti alması gereken kişinin gusletmesi ve abdesti olmayan kimsenin abdest almasıdır.

Necasetten Taharet:

Namaz kılacak kişinin, bedeninde, üzerindeki elbisede veya namaz kılacağı yerde (namaza engel olacak kadar) pislik varsa bunları temizlemesidir.

Setr-i Avret:

Namaz kılacak kişinin vücudunda örtülmesi gereken yerleri örtmesidir.

İstikbâl-i Kible:

Namaz kılacak kişinin Kâbe'ye doğru yönelmesidir.

Vakit:

Her namazın özel bir vaktinin olması ve bu vakit girince o namazın kılınmasıdır.

Niyet:

Namaza başlarken hangi namazı kılacağını bilmek ve bu ibadeti Allah için yapmayı kalben dilemektir.

Namazın İçindeki Farzlar (Rükünleri)

Namazın altı rükünü vardır:

İftitah Tekbiri:

Namaza Allah'ın yüceliğini ifade eden "Allahu ekber" sözüyle başlamaktır.

Kıyam:

Namazda ayakta durmaktır.

Kıraat:

Kur'an-ı Kerim'den belirli bir miktar okumaktır.

Rükû:

Kıraatten sonra elleri dizlere koyup eğilmektir.

Secde (Sücut):

Namazda rükûdan sonra, ayaklar, dizler ve ellerle beraber alını yere koymaktır.

Ka'de-i Âhire:

Namazın sonunda Ettehiyyâtü okuyacak kadar oturmaktır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Şüphe yok ki ben Allah’ım. Benden başka hiçbir ilah yoktur. O hâlde bana kulluk et ve beni anmak için namaz kıl.”

(Tâhâ, 20/14)

Namazın Vacipleri

- Namazın rükünlerini sırasına uygun, geciktirmeden ve araya bir ilave yapmadan yerine getirmek.
- Namaza “Allahu ekber” sözü ile başlamak.
- Namazın her rekâtında Fâtiha suresini okumak.
- Farz namazların ilk iki rekâtında, diğer namazların her rekâtında Fâtiha’dan sonra kısa bir sure veya birkaç ayet okumak.
- Tek başına namaz kılarken öğle ve ikindi namazları ile gündüz kılınan sünnet namazlarda kıraati sadece kendisinin duyabileceği kadar kısık sesle yapmak.
- Secdede alın ile birlikte burnu da yere koymak.
- Üç ve dört rekâtlı namazlarda ikinci rekâtın sonunda oturmak.
- İkinci rekâtta ve son rekâtta otururken Ettehiyyâtü duasını okumak.
- Namazın sonunda sağa ve sola selâm vermek.
- Vitir namazında Kunut duası okumak.
- Bayram namazlarında her rekâtta ilave üç tekbir almak.
- Sehib secdesi yapılması gereken bir durum söz konusu ise sehib secdesi yapmak namazın vaciplerindendir.

Namazı Bozan Durumlar

Aşağıdaki durumlarda namaz bozulmuş olur ve yeniden kılınması gerekir:

- ▶ Namazın şartlarından veya rükünlerinden birini terk etmek.
- ▶ Sabah namazını kılarken güneşin doğması.
- ▶ Namazda konuşmak, birine selâm vermek ya da almak.
- ▶ Namazda bir şeyler yiyip içmek.
- ▶ Namaz kılarken abdestin bozulması.
- ▶ Namazda örtünmesi gereken yerlerin açılıp namazın bir rükün süresi kadar açık kalması.
- ▶ Namazda iken göğsü kıbleden çevirmek.
- ▶ Namazdayken yürümek ya da iki ayağını yerden kaldırmak.
- ▶ Namazda kendi işiteceği kadar sesli gülmek.
- ▶ Bir yere dayanarak uyumak.
- ▶ Namazdayken, namaza engel bir pisliğin elbiseye veya namaz kılınan yere bulaşması.
- ▶ Bayılmak.
- ▶ Kıraati anlamı bozacak şekilde yanlış yapmak.
- ▶ Namazı tamamlamadan önce kasıtlı olarak selâm vermek.
- ▶ Aynı namazı cemaatle kılan kadın ve erkeğin aynı hizada olması.
- ▶ Cemaatle namaz kılarken imamın hizasından öne geçmek.
- ▶ Mest giyen kimsenin mesh süresinin namazdayken bitmesi.
- ▶ Teyemmüm alarak namaza duran kimsenin suyu bulması veya suyu kullanma imkânına kavuşması,
- ▶ Dışarıdan bakıldığında kişinin namaz kıldığının anlaşılmayacağı derecede namazla ilgili olmayan davranışlarda bulunması.

Namaz Vakitleri

Sabah Namazının Vakti: Tan yerinin ağarmaya başlamasından güneşin doğuşuna kadar olan sürede sabah namazı kılınır.

(2 rekât sünnet, 2 rekât farz)

Öğle Namazının Vakti: Güneşin tepe noktasını biraz aşmasıyla başlar. İkinci namazı vaktine kadar öğle namazı kılınabilir.

(4 rekât sünnet, 4 rekât farz, 2 rekât son sünnet)

İkinci Namazının Vakti: Her şeyin gölgesinin boyu kendi boyunun iki katına ulaştığında ikinci namazı vakti girer. Güneşin batmasıyla ikinci namazı vakti sona erer.

(4 rekât sünnet, 4 rekât farz)

Akşam Namazının Vakti: Güneşin batışıyla birlikte başlar. Güneş battıktan sonra ufukta kalan aydınlık tamamen kayboluncaya kadar devam eder.

(3 rekât farz, 2 rekât sünnet)

Yatsı Namazının Vakti: Akşam namazının vaktinin çıkmasıyla yatsı namazı vakti girer. Sabah namazı vakti girinceye kadar yatsı namazı kılınabilir.

(4 rekât sünnet, 4 rekât farz, 2 rekât son sünnet)

Yatsı namazından sonra kılınan vitir namazı ise üç rekâttır.

Bazı vakitlerde bir kısım ibadetlerin yapılması yasaklanmıştır. Bu vakitlere **kerahet vakitleri** denilir. Kerahet vakitlerinde kaza namazı, vitir namazı gibi vacip namazlar kılınamaz. Güneşin batmasından önceki kerahet vaktinde, sadece o günün ikindi namazının farzı kılınabilir. Fakat mazeretsiz olarak ikindi namazını bu vakte kadar geciktirmek mekruhtur.

Kerahet Vakitleri Şunlardır:

- Güneşin doğmasından itibaren, 40-50 dakika sonrasına kadar olan zaman.
- Güneşin tam tepede bulunduğu vakit (Öğle vaktinin girmesine yaklaşık 10 dakika kalmasından öğle vaktinin girmesine kadar).
- Güneş batmadan önce, gözleri kamaştırmaz hâle gelmesinden, batmasına kadar olan vakit (Güneşin batmasına 40-50 dakika kalmasından itibaren akşam namazı vakti girinceye kadar olan zaman).

Namazın Kılınışı

İki rekâtlı bir namazın kılınışı şu şekildedir:

1. Rekât

- Niyet edilir.
- İftitah Tekbiri yani “Allahu ekber” denilir ve eller bağlanır.
- Sübhâneke duası okunur.
- Eûzü besmele çekilir.
- Fâtiha suresi okunur.
- Zamm-ı sure (Kur’an’dan bir sure veya birkaç ayet okunur.)
- (Rükûya eğilirken) “Allahu ekber” denilir.
- Rükûda 3 defa “Sübhâne Rabbiye’l-azîm” denilir.
- (Rükûdan kalkarken) “Semi’Allahü limen hamideh” denilir.
- (Ayakta iken) “Rabbenâ leke’l-hamd” denilir.
- (Secdeye giderken) “Allahu ekber” denilir.
- Secdede 3 defa “Sübhâne Rabbiye’l-a’lâ” denilir.
- (Secdeden doğrulurken) “Allahu ekber” denilir.
- (Secdeye giderken) “Allahu ekber” denilir.
- Secdede 3 defa “Sübhâne Rabbiye’l-a’lâ” denilir.
- (Ayağa kalkarken) “Allahu ekber” denilir.

2. Rekât

- Besmele çekilir.
- Fâtiha suresi okunur.
- Zamm-ı sure (Kur’an’dan bir sure veya birkaç ayet okunur.)
- (Rükûya eğilirken) “Allahu ekber” denilir.
- Rükûda 3 defa “Sübhâne Rabbiye’l-azîm” denilir.
- (Rükûdan kalkarken) “Semi’Allahü limen hamideh” denilir.
- (Ayakta iken) “Rabbenâ leke’l-hamd” denilir.
- (Secdeye giderken) “Allahu ekber” denilir.
- Secdede 3 defa “Sübhâne Rabbiye’l-a’lâ” denilir.

- (Secdeden doğrulurken) “Allahu ekber” denilir.
- (Secdeye giderken) “Allahu ekber” denilir.
- Secdede 3 defa “Sübhâne Rabbiye’l-a’lâ” denilir.
- (Secdeden doğrulurken) “Allahu ekber” denilir.
- Oturulur ve Tahiyyat okunur.
- Salli-Bârik-Rabbenâ duaları okunur.
- Sağa ve sola “Esselâmü aleyküm ve rahmetullah” diyerek selâm verilir.

Not:

Sabah namazının sünneti, sabah namazının farzı, öğle namazının son sünneti, akşam namazının sünneti ve yatsı namazının son sünneti buna göre kılınır.

1. Rekât	2. Rekât	3. Rekât	4. Rekât
Niyet	Besmele	Besmele	Besmele
Tekbir	Fâtiha	Fâtiha	Fâtiha
Sübhâneke	Zamm-1 sure	Zamm-1 sure	Zamm-1 sure
Eûzü besmele	Rükû	Rükû	Rükû
Fâtiha	Secde (2 defa)	Secde (2 defa)	Secde (2 defa)
Zamm-1 sure	Oturuş		Oturuş
Rükû	Tahiyyat		Tahiyyat/Salli/Barik/ Rabbenâ
Secde (2 defa)			Selâm

Not: Öğle namazının sünneti yukarıdaki çizelgeye göre kılınır.

1. Rekât	2. Rekât	3. Rekât	4. Rekât
Niyet	Besmele	Besmele	Besmele
Tekbir	Fâtiha	Fâtiha	Fâtiha
Sübhâneke	Zamm-1 sure	Rükû	Rükû
Eûzü besmele	Rükû	Secde (2 defa)	Secde (2 defa)
Fâtiha	Secde (2 defa)		Oturuş
Zamm-1 sure	Oturuş		Tahiyyat/Salli/Barik/ Rabbenâ
Rükû	Tahiyyat		Selâm
Secde (2 defa)			

Not: Öğle, ikindi ve yatsı namazlarının farzları yukarıdaki çizelgeye göre kılınır.

1. Rekât	2. Rekât	3. Rekât	4. Rekât
Niyet	Besmele	Sübhâneke	Besmele
Tekbir	Fâtiha	Eûzü besmele	Fâtiha
Sübhâneke	Zamm-1 sure	Fâtiha	Zamm-1 sure
Eûzü besmele	Rükû	Zamm-1 sure	Rükû
Fâtiha	Secde (2 defa)	Rükû	Secde (2 defa)
Zamm-1 sure	Oturuş	Secde (2 defa)	Oturuş
Rükû	Tahiyyat/Salli/Barik		Tahiyyat/Salli/Barik/ Rabbenâ
Secde (2 defa)			Selâm

Not: İkinci ve yatsı namazlarının sünnetleri yukarıdaki çizelgeye göre kılınır.

1. Rekât	2. Rekât	3. Rekât
Niyet	Besmele	Besmele
Tekbir	Fâtiha	Fâtiha
Sübhâneke	Zamm-1 sure	Rükû
Eûzü besmele	Rükû	Secde (2 defa)
Fâtiha	Secde (2 defa)	Oturuş
Zamm-1 sure	Oturuş	Tahiyyat/Salli/Barik/ Rabbenâ
Rükû	Tahiyyat	Selâm
Secde (2 defa)		

Not: Akşam namazının farzı yukarıdaki çizelgeye göre kılınır.

1. Rekât	2. Rekât	3. Rekât
Niyet	Besmele	Besmele
Tekbir	Fâtiha	Fâtiha
Sübhâneke	Zamm-1 sure	Zamm-1 sure
Eûzü besmele	Rükû	Tekbir
Fâtiha	Secde (2 defa)	Kunut Duaları
Zamm-1 sure	Oturuş	Rükû
Rükû	Tahiyyat	Secde (2 defa)
Secde (2 defa)		Oturuş
		Tahiyyat/Salli/Barik/Rabbenâ
		Selâm

Not: Vitir namazı yukarıdaki çizelgeye göre kılınır.

Cuma Namazı

Cuma günü Müslümanlar için mübarek bir gündür. İslam'da haftalık toplu ibadet günü olarak cuma seçilmiş, bugünün bir bayram olduğu birçok rivayette açıkça belirtilmiştir.

Cuma namazı yalnızca cemaatle kılınan bir namazdır. Hz. Peygamber, “Güneşin doğduğu en hayırlı gün cumadır.” (Müslim, Cum’a, 18) sözüyle bugünün özelliğini dile getirmiştir.

Müslümanlar cuma gününe özel önem verirler. Cuma namazına giderken güzel kokular sürünürler. Yıkayıp temizlenirler ve tırnaklarını keserler. Cumaya özel temiz elbiseler giyinirler.

Peygamber Efendimiz (sas) şöyle buyurmuştur:

“Her kim gusleder, sonra cumaya gelip belirlenen namazı kılar, sonra hutbesini bitirinceye kadar sessizce (imamı) dinler, sonra onunla beraber namazını kılar, o cuma ile sonraki cuma arasındaki günahları ayrıca üç günlük günahları daha bağışlanır.”

(Müslim, Cum’a, 26)

Cuma Namazının Farz Olmasının Şartları

Cuma namazı; akıllı, bulûğ çağına erişmiş, sağlıklı, hür ve mukim (seferî olmayan) Müslüman erkeklerle farz kılınmıştır.

Cuma namazının farz olması için gerekli şartları taşımayan kişiler de cuma namazı kılabilirler. **Cuma namazı kılan birinin ayrıca öğle namazı kılmasına gerek yoktur.** Cuma namazı kadınlara farz değildir; ancak isterlerse cuma namazı kılabilirler.

Cuma namazı dört rekât sünnet, iki rekât farz ve dört rekât son sünnet olmak üzere toplam on rekâttır.

Cuma Namazının Kılınışı

- Önce öğle namazının ilk sünneti gibi dört rekâtlık cuma namazının ilk sünneti kılınır.
- Ardından cami içinde ezan okunur.
- İmam minbere çıkarak hutbe okur. Hutbe okunurken kimse ile sesle/işaretle konuşulmaz, sessizce dinlenir/izlenir.
- Hutbeden sonra kamet getirilir ve cuma namazının iki rekâtlık farzı cemaatle kılınır.
- Farz kılınırken cemaat Sübhâneke duasını içinden okur. Eûzü besmele çeker. Bundan sonra cemaat bir şey okumadan imamı dinler. İmam kıraati sesli yapar.
- Farzdan sonra yine öğle namazının ilk sünneti gibi dört rekât cuma namazının son sünneti kılınır.
- Cuma namazı öğle vaktinde kılındığı için tekrar öğle namazı kılınmaz.

Cenaze Namazı

Cenaze namazı kılmak farz-ı kifâyedir. Yani bir grup hatta bir Müslüman'ın kılması ile bütün Müslümanların üzerinden cenaze namazı kılmanın sorumluluğunun kalkmış olması demektir. Cenaze namazı ayakta kılınır. Bu namazda rükû ve secde yoktur. Diğer namazları bozan durumlar cenaze namazını da bozar.

Cenaze Namazının Kılınışı

- Cenaze namazı kılmak için cenazeye karşı ve kibleye yönelik olarak saf bağlanır ve niyet edilir.
- İmam ve cemaat tekbir alarak ellerini bağlarlar “ve celle senâük” cümlesiyle birlikte “Sübhâneke” duasını okurlar.
- Ardından, eller kaldırılmadan tekbir alınır ve “Salli-Bârik” duaları okunur. Tekrar eller kaldırılmaksızın tekbir alınır. Bilenler cenaze duasını bilmeyenler ise dua niyetiyle “Fâtiha” suresini veya başka bir duayı okurlar.
- Dördüncü tekbirden sonra sağa ve sola selâm verilir. Böylece namaz tamamlanmış olur.

Bayram Namazları

Bayram namazları yılda iki defa, Ramazan Bayramı'nda ve Kurban Bayramı'nda kılınır. Bayram namazı cemaatle kılınan vacip bir namazdır ve iki rekâttır.

Cuma namazı kimlere farz ise bayram namazı da onlara vaciptir. Bayram namazında hutbe sünnettir ve namazdan sonra okunur.

Bayram namazı; akıllı, bulûğ çağına erişmiş, sağlıklı, hür ve mukîm (seferî olmayan) Müslüman erkeklere vacip kılınmıştır.

Teşrik Tekbiri:

Kurban Bayramı'nın arefe günü sabah namazından başlayarak bayramın dördüncü günü ikindi namazına kadar (ikindi namazı dâhil) 23 vakitte farz namazlardan sonra teşrik tekbiri getirmek vaciptir.

Teşrik Tekbiri:

“Allahu ekber, Allahu ekber, Lâ İlâhe illallâhu Vallahu-ekber. Allahu ekber ve Lillâhi'l-Hamd”

Anlamı:

“Allah her şeyden yücedir, Allah her şeyden yücedir. Allah'tan başka ilah yoktur. Allah her şeyden yücedir, Allah her şeyden yücedir. Hamd sadece ona mahsustur.”

Bayram Namazının Kılınışı

- ▶ “Ramazan/Kurban Bayramı namazını kılmaya niyet ettim, uydum imama” diyerek niyet edilip iftitah tekbiri (Allahu ekber) söylenir.
- ▶ Hem imam hem de cemaat sessizce “Sübhâneke” duasını okur.
- ▶ İmam ellerini kaldırarak açıktan üç defa tekbir alır, cemaat de aynı şekilde bu tekbirleri alır.
- ▶ Birinci ve ikinci tekbirlerde eller yana salınır, üçüncüden sonra yana salınmadan eller bağlanır.
- ▶ İmam içinden Eûzü besmele çekerek açıktan Fâtiha ile birlikte bir sure veya birkaç ayet okur. Cemaat ise okumaz, dinler/bekler.
- ▶ Daha sonra rükû ve secde yapılır. Böylece birinci rekât tamamlanmış olur.
- ▶ Secdeden sonra tekbir getirilerek ikinci rekâta kalkılır. Besmele çekilir. İmam sesli bir şekilde Fâtiha ile birlikte bir sure veya birkaç ayet okur. Cemaat ise okumaz, dinler/bekler.
- ▶ İlk rekâta olduğu gibi üç defa tekbir alınır. Tekbirler alınırken eller bağlanmaz, yana salınır. Üçüncü tekbirden sonra eller bağlanmadan dördüncü tekbir alınıp rükûya varılır ve sonra secde yapılır.
- ▶ Oturulduğunda Ettehiyyâtü, Salli ve Bârik ile Rabbenâ duaları okunur.
- ▶ Sonra selâm verilir.
- ▶ Namazdan sonra imam minbere çıkıp hutbe okur.

Teravîh Namazı

Teravîh namazı ramazan ayında yatsı namazından sonra cemaatle 20 rekât olarak kılınan bir namazdır. Ancak yorgunluk, meşguliyet ve benzeri sebeplerle, teravîh namazının evde 8, 10, 12, 14, 16 veya 18 rekât kılınması hâlinde sünnet yerine getirilmiş olur. Ancak cemaate iştirak etmeye çalışmak daha iyidir.

Teravîh namazını dört rekâtta bir selâm vererek kılmak caiz ise de iki rekâtta bir selâm vererek kılmak daha faziletlidir. Teravîh namazını kadın veya erkek, herkes kılabilir.

Teravîh namazının vakti, yatsı namazının vaktinde başlayıp sabah namazının vaktine kadar devam eder.

Vaktinde kılınmayan teravîh namazı sonradan kaza edilmez.

Sehiv Secdesi

Namazda unutarak bir rüknün geciktirilmesi, tekrarlanması veya öne alınması ya da bir vacibin terk edilmesi, geciktirilmesi veya değiştirilmesi hâlinde noksanlığın telafi edilmesi için sehiv secdesi yapılması vaciptir.

Şu durumlarda namazın tekrar kılınması gerekir:

- Farzlardan birinin unutulması veya bile bile yapılmaması hâlinde namaz bozulur ve sehiv secdesi ile tamam olmaz. O namazı yeniden kılmak gerekir.
- Vaciplerden herhangi birinin bilerek terk edilmesi durumunda ise sehiv secdesi yerine o namazın yeniden kılınması vaciptir.

Sehiv Secdesinin Yapılışı

Sehiv secdesinin yapılış şekli şöyledir:

- Namazın son oturuşunda Tahiyat okunarak sağ tarafa selâm verilir ve hiç ara vermeksizin, tekbir getirilerek secdeye varılır.
- Burada üç kere “Sübhâne Rabbiye’l-a’lâ” denilir.
- Sonra tekbir getirilerek oturulur, tekrar “Allahu ekber” denilerek ikinci defa secdeye varılır ve üç kere “Sübhâne Rabbiye’l-a’lâ” denilir ve “Allahu ekber” denilerek oturulur.
- Bu oturuşta, “Ettehiyyâtü, Allahümme salli, Allahümme bârik ve Rabbenâ...” duaları okunarak önce sağa, sonra sola selâm verilir.
- Sehiv secdesine gitmeden önceki oturuşta da Salî-Bârik ve diğer duaları okumak caizdir.
- Sehiv secdesinin, her iki tarafa selâm verdikten sonra yapılabileceği görüşünde olanlar bulunmakla beraber; cumhur, sadece sağ tarafa selâm verdikten sonra yapılmasını tercih etmektedir.

Tilavet Secdesi

Kur’an-ı Kerim’in on dört suresinde secde ayeti vardır. Bu surelerde geçen secde ayetlerinden birini okuyana veya dinleyene tilavet secdesi yapmak vaciptir.

Tilavet Secdesinin Yapılışı

- “Niyet ettim Allah rızası için tilavet secdesi yapmaya.” diyerek niyet edilir.
- Eller kaldırılmadan “Allahu ekber” diyerek doğrudan secdeye gidilir.
- Secdede üç kere “Sübhane Rabbiye’l-a’lâ” denir.
- “Allahu ekber” diyerek ayağa kalkılır. Böylece tilavet secdesi tamamlanmış olur.

Yolcu Namazı

Dinen yolcu, yaşadığı beldeden ayrılarak en az 90 kilometre mesafeye yolculuk yapan kişidir. Kişi yolculuk esnasında misafir olduğu gibi, gittiği yerde 15 günden az kaldığı takdirde de yine misafir olarak kabul edilir. Yola çıkmayıp sadece sefere niyet etmekle bir kimse misafir olmaz.

Yolculukta Namazın Hükümleri

- Yolcu olan kişi dört rekâtlı farz namazları iki rekât kılar.
- Sabah namazının iki rekât farzı ile akşamın üç rekât farzı ve üç rekâtlı vitir namazının tam olarak kılınması gerekir.
- Yolculukta vakit müsait ise sünnetler kısaltma yapılmadan kılınır.
- Misafir olan kimse, misafir olmayan bir imama uyarsa, namazı onunla beraber tam olarak kılar.
- Bir kişi misafir olduğu müddet içinde kılmadığı namazları, yolculuk tamamlanıp evine döndükten sonra iki rekât olarak kaza edebilir.
- Dört rekâtlı namazlar yolculuk hâlinde iken kazaya kalırsa, ister yolculuk (sefer) içerisinde, ister yolculuktan sonra kaza edilsin, ikişer rekât olarak kaza edilirler.

Hasta Olan Kimsenin Namazı

Dinimizde sorumluluklar kulun gücüne göre belirlenmiştir ve gücü aşan durumlar için kolaylaştırma esası getirilmiştir. Hastalık da bu kolaylaştırma sebepleri arasında yer almaktadır. Hz. Peygamber (sas), *“Namazı ayakta kıl, güç yetiremezsen oturarak kıl, buna da güç yetiremezsen yan üzere yaslanarak kıl.”* (Buhârî, Taksîru’s-salât, 19) buyurmuştur.

Hasta olan kişi ayakta duramayacak durumda ise oturarak, oturamayacak durumda ise yatarak ima ile namazını kılar. İma ise mazeret sebebiyle rükû ve secde yerine baş ile işaret ederek namazı kılmak demektir.

Eda, Kaza ve İade Kavramları

Eda: Dinî ve hukuki bir görevin usulüne uygun bir şekilde zamanında yerine getirilmesidir.

Kaza: Vakti içinde yerine getirilmeyen bir ibadetin, daha sonra yerine getirilmesidir.

İade: Eksik olarak yerine getirilen bir ibadetin vakti içerisinde tekrar yerine getirilmesidir.

Geçmiş Namazların Kazası

Belirli şartları taşıyan her Müslüman'a günde beş vakit namaz farzdır. Her namaz, kendi vakti içinde eda edilmek üzere farz kılınmıştır. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de, "...Şüphe yok ki namaz, müminler üzerine vakitleri belli olarak yazılmış bir ödevdir." (Nisâ, 4/103) buyrulmaktadır. Bu itibarla normal şartlarda her namazın vaktinde kılınması gerekir.

Kaza namazı ise, vaktinde kılınamayan namazların, vaktinin dışında kılınmasıdır.

Peygamber Efendimiz (sas) şöyle buyurmuştur:

"Her kim namazı kılmayı unutsa veya uyuyakalsa bunun kefareti o namazı hatırladığı zaman kılmasıdır."

(Müslim, Mesâcid, 315)

Hiz. Peygamber (sas) bir mazerete dayalı olarak vaktinde kılamadığı namazı kaza etmiş ve sahâbeye de bu yönde tavsiyede bulunmuştur. Bu nedenle mazeretsiz terk edilen namazlarda da aynı hassasiyeti göstermek gerekir.

Bir Ayet Öğreniyorum

“Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin.
Kendiniz için her ne iyilik işlemiş olursanız,
Allah katında onu bulursunuz.
Şüphesiz Allah bütün yaptıklarınızı görür.”

(Bakara, 2/110)

Bir Hadis Öğreniyorum

“Muhakkak ki sizden biri namaz kılarken (aslında)
Rabbiyle özel olarak konuşmaktadır...”

(Buhârî, Salât, 36)

**ORUÇ
İBADETİ**

Orucun Anlamı

Oruç; niyet ederek, imsak vaktinden iftar vaktine kadar, yeme-
mek, içmemek ve cinsel ilişkiden uzak durmaktır.

Oruç İbadetinin Birey ve Topluma Faydaları

Oruç;

- Nimetlerin kıymetini öğretir.
- Sabırlı olmayı öğretir.
- Ahlakımızı güzelleştirir.
- Merhamet ve yardımlaşma duygularını geliştirir.
- İnsanı sağlıklı yapar.

Oruçla İlgili Temel Kavramlar

Sahur: Oruca hazırlık amacıyla imsak vaktinden önce yenen
yemeğe sahur denir.

Peygamber Efendimiz (sas) şöyle buyurmuştur:

“Sahura kalkın; çünkü sahurda bereket vardır.”

(Buhârî, Savm, 20)

İmsak: Oruca başlama zamanına imsak denir.

İftar: Oruç açmaya iftar denir.

Orucun Kazası: Ramazan ayında, yolculuk ve hastalık gibi nedenlerle oruç tutmayan kişinin, ramazan ayı dışında, istediği bir zamanda, tutmadığı gün kadar oruç tutmasına kaza denir.

Fidye: Fidye, oruç ibadetinin eda veya kaza imkânının kalmaması sebebiyle veya hac ibadetinin edası sırasında işlenen birtakım kusurların giderilmesi için ödenen maddi bedeli ifade eder.

Bir fidye, bir kişiyi bir gün doyuracak yiyecek miktarı veya bunun ücretidir. Bu, fidyenin en az ölçüsüdür. İmkânı olanların daha fazla vermesi daha iyidir.

Fıtır Sadakası (Fitre): Ramazan ayına ve onda elde ettiğimiz berekete bir teşekkür ifadesi olarak bayram namazından önce verilmesi gereken sadakaya denir.

Oruç tutsun veya tutmasın Müslüman ve dinen zengin olan herkesin fitre vermesi vaciptir. Fitrenin ölçüsünde kişinin bir günlük (iki öğün) normal gıda ihtiyacını karşılayacak miktarın ölçü alınması daha uygundur.

Fıtır sadakasının vacip olma zamanı Ramazan Bayramı'nın birinci günü olmakla birlikte, bayramdan önce de verilebilir. Hatta bu daha faziletlidir. Nitekim bayram namazından önce verilmesi müstehap kabul edilmiştir. Bununla birlikte, bayram günü veya daha sonra da verilebilir. Ancak bayramdan sonraya bırakılması mekruhtur.

Oruç Tutmakla Kimler Yükümlüdür?

Müslüman,
akıllı ve
ergenlik çağına ulaşmış her bireye oruç tutmak farzdır.

Orucun Çeşitleri

1) Farz Oruç

Ramazan Orucu: Ramazan ayında, mükellef olan bütün Müslümanların tutması zorunlu olan oruçtur.

Ramazan Orucunun Kazası: Ramazan ayında tutulamayan veya başlanıp da bozulan oruçların kaza edilmesi gerekir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“...Sizden kim hasta ya da yolculukta olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutar...”

(Bakara, 2/184)

Kefaret Orucu: Kişinin ramazan ayı orucunu, bilerek ve kendi iradesiyle bozması sebebiyle tutması gereken oruçtur. Kefaret orucu iki kamerî ay veya 60 gün ara vermeksizin oruç tutmaktır. Buna da gücü yetmeyen kişi, 60 fakiri bir gün ya da bir fakiri 60 gün doyurur. Bu kefaretin yanında ayrıca, tövbe edilmesi ve bozulan orucun da kazası gerekir.

2) Vacip Oruç

Adak Orucu: Kişinin adak sebebiyle Allah'a verdiği sözü tutmak için oruç tutmasına adak orucu denir.

Bozulan Nafile Orucun Kazası: Ramazan ayı dışında tutulan bir oruçtur. Ramazan ayı dışında tutulan oruç bozulduğunda kişi kaza orucu tutar. Kefaret gerekli değildir.

3) Nafile Oruç

Farz ve vacip oruçların dışında tutulan oruçlardır. Pazartesi-perşembe orucu, aşure orucu, şevval ayı orucu vb. nafile oruçlardır.

Ramazandan sonra şevval ayında altı gün oruç tutmak ile zilhiccenin ilk dokuz günü oruç tutmak müstehaptır.

4) Mekruh Oruç

- ▶ Ramazan Bayramı'nın birinci günü ile Kurban Bayramı'nın dört günü tutulan oruç tahrimen mekruhtur.
- ▶ Aşura gününde (sadece Muharrem ayının 10. günü) oruç tutmak, Yahudilere benzemek ve onları taklit etmek anlamını içerdiği için mekruh görülmüştür.
- ▶ Şek günü (Şaban ayının sonuna gelip, şabandan mı yoksa ramazandan mı olduğunda şüphe edilen gün) oruç tutmak mekruhtur.
- ▶ İki veya daha fazla günü, arada iftar etmeksizin birbirine ekleyerek oruç tutmak mekruhtur. Buna visal orucu (savm-i visal) denir.
- ▶ Sadece cuma günleri nâfile oruç tutmak tenzihen mekruh görülmüştür.

Orucu Bozan Durumlar

Orucu Bozup Hem Kaza Hem de Kefaret Gerektiren Durumlar

- Cinsel ilişkide bulunmak,
- Meşru bir mazeret bulunmaksızın, gıda veya gıda hükmünde olan ya da yenilip içilmesi mutat bir şeyi bilerek yemek ve içmek kaza ve kefareti gerektirir.

Orucu Bozup Sadece Kaza Gerektiren Durumlar

Orucu bozup sadece gününe gün kaza gerektiren fiiller şunlardır:

- Yolculuk ve hastalık gibi meşru bir mazerete dayalı olarak yemek ve içmek.
- Kasıt olmaksızın hata ile bir şey yemek ve içmek. (Oruçlu olduğu hatırında olan bir kimsenin abdest alırken boğazına su kaçırmaması böyledir.)
- Taş, kâğıt ve pamuk gibi beslenme amacı ve anlamı taşımayan şeyleri yutmak.
- Dişler arasında kalan nohut tanesi büyüklüğündeki kırıntıyı yutmak.
- Yenilip içilmesi mutat olmayan çiğ pirinç, buğday ve darı gibi küçük bir şeyi alıp yutmak.
- Henüz vakit var zannı ile fecrin/tan yerinin ağarmasından sonra yeme ve içmeye devam etmek veya güneş battı zannı ile henüz güneş batmadan iftar etmek.
- Orucu bozan şeyleri bir başkasının zorlaması ile yapmak.
- İsteyerek ağız dolusu kusmak.
- Cinsel ilişki dışında başka bir fiille cünüp olmak.
- Ağza giren yağmur, kar veya doluyu elinde olmadan yutmak.
- Yıkanırken veya yüzerken elinde olmadan su yutmak.
- Unutarak yiyip içtikten sonra orucunun bozulmuş olduğu zannıyla günün geri kalan kısmında yeme-içmeye devam etmek.
- Niyeti imsaktan sonraya bırakıp sonrasında yaptığı bu niyetin geçersiz olduğunu düşünerek günün geri kalan kısmında bilerek yemek-içmek.
- Ramazan orucunu vaktinde tutmamak.

Orucu Bozmayan Durumlar

- Oruçlu olduğunu unutarak bir şey yemek veya içmek.
- Ağızdaki tükürüğü yutmak.
- Banyo yapmak.
- Göze damla damlatmak.
- Burna damla damlatmak.
- Merhem ve ilaçlı bant kullanmak.

Oruç Hakkında Bazı Bilgiler

Hayız ve nifas hâlindeki kadınların oruç tutması haramdır.

Ramazan orucu, belli günlerde tutulmak üzere adanan oruçlar ile nâfile oruçlar için niyet etme vakti, güneşin batması ile ertesi gün tepe noktasına gelmesi öncesine (10 dk.) kadarki süredir ancak imsaktan sonra yapılacak niyetin geçerli olması için bu vakitten itibaren bir şey yenilip içilmemiş, oruca aykırı bir iş yapılmamış olması gerekir.

Kaza, kefarete ve bir zamana bağlı olmaksızın adanan oruçlar için gün batımından itibaren en geç imsak vaktine kadar niyet edilmiş olmalıdır.

Oruç tutmak kişinin sağlığına zarar verecekse ramazan orucu kazaya bırakılabilir. Yolculuk, hastalık, hamilelik, çocuk emzirme, yaşlılık vb. durumlarında kişinin sağlığı zarar göreceyse oruçlarını kazaya bırakabilir.

İftar Duası ve Anlamı

“Allâhümme leke sumtû ve alâ rızkıke eftartü.” (Allah’ım! Senin rızan için oruç tuttum ve senin rızkınla orucumu açtım.) (Ebû Dâvûd, Sıyâm, 22)

Allah Resûlü, “Her oruçlunun iftarını açtığında reddedilmeyen bir duası vardır.” (İbn Mâce, Sıyâm, 48) diyerek müminlere bu sevinç ve bağışlanma vaktinde dua etmelerini öğütlemiştir.

Bir Ayet Öğreniyorum

“Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı.”

(Bakara, 2/183)

Bir Hadis Öğreniyorum

“Bir oruçluya iftar veren, o kişinin sevabı kadar sevap elde eder. Oruçlunun sevabından da hiçbir şey eksilmez.”

(Tirmizî, Savm, 82)

**YARDIMLAŞMA VE
DAYANIŞMA İBADETİ
OLARAK ZEKÂT VE
SADAKA**

Zekât ve Sadaka Nedir?

Zekât, dinen zenginlik ölçüsü kabul edilen miktarda (nisap) mala sahip olan kimselerin Allah rızası için belirli kişilere vermesi gereken belli miktarı ifade eder.

Sadaka ise Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için ihtiyaç sahiplerine yapılan gönüllü veya dinen zorunlu maddi yardımları, bu çerçevede verilen para ve eşyayı ifade eder.

Resûlullah (sas) şöyle buyurmuştur:

“Sadaka, malı eksiltmez.”

(Müslim, Birr, 69)

Zekât İbadeti ve Önemi

Zekât İslam'ın beş şartından biridir. Zengin olan Müslümanların her sene fakirlere zekât vermesi farzdır.

Zekât sayesinde;

- Muhtaç kişilerin temel ihtiyaçları karşılanır.
- Toplumsal barış ve dayanışma sağlanır.
- İnsanların arasında sevgi ve saygıya dayalı bir huzur ortamı oluşur.
- Fakirlerin kalbindeki haset ve kıskançlık ortadan kalkar.
- Zekât veren kimse diğer insanlara karşı şefkatli ve merhametli olur.
- Zekât, kişiye cömertlik kazandırır.
- Zekât ve sadaka insanın cimrilik, bencillik, kıskançlık, vurdumduymazlık vb. kötü özelliklerini temizler.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Onları arındırmak ve temize çıkarmak üzere mallarından sadaka al! Bir de onlar için dua et; çünkü senin duan onlara huzur verir. Allah, her şeyi çok iyi işitmekte ve bilmektedir.”

(Tevbe, 9/103)

Zekâtla İlgili Temel Kavramlar

İnfak: Allah'ın hoşnutluğunu kazanma niyetiyle harcamada bulunmadır.

Nisap: Nisap, zekâtla yükümlü olmak için esas alınan zenginlik ölçüsüdür.

Fakir: Temel ihtiyaçları dışında herhangi bir maldan nisap miktarına sahip olmayan kimsedir.

Zengin: Temel ihtiyaçları dışında nisap miktarı mala sahip olan kişiye denir. Temel ihtiyaçlar ise ev, ev eşyası, elbiseler, araba vb. kullanılan şeylerdir.

Bereket: Verilen nimetin ve maddi imkânın artması, manevi bolluk anlamındadır.

Kimler Zekât Verir?

Zekât vermekle yükümlü olan kişide bulunması gerekli şartlar:

- Müslüman olmak.
- Akıl sağlığı yerinde olmak.
- Ergenlik çağına gelmiş olmak.
- Hür olmak.
- Bir yıllık borcundan ve aslî ihtiyaçlarından fazla artıcı nitelikte “nisap miktarı” mala sahip olmak.

Zekât Verilecek Malla İlgili Şartlar

- Malın ihtiyaç fazlası, zekâta tabi ve nisap miktarına ulaşmış olması,
- Malın artııcı olması,
- Nisap miktarı mal, ürün ve paranın üzerinden bir kamerî yılın geçmesi gerekir.

Zekât Nelerden Verilir?

Zekât Verilecek Mallar	Nisap Miktarı	Zekât
Altın	80.18 gram (24 ayar)	Kırkta bir (%2,5)
Gümüş	80.18 gram 24 ayar altın değerinde veya daha fazla gümüştür.	Kırkta bir (%2,5)
Para	80.18 gram 24 ayar altın değerinde veya daha fazla paradır.	Kırkta bir (%2,5)
Hayvanlar	Koyun ve keçi için nisap miktarı 40 koyun veya keçidir. Sığır cinsi için nisap miktarı 30 sığırdır. Deve için nisap miktarı 5 devedir.	40-120 koyun (1 keçi veya koyun) 30-40 sığır (1 adet iki yaşına basmış buzağı) 5-9 deve (1 adet koyun)

Ticaret Malları	80.18 gram 24 ayar altının nisap miktarı kadardır.	Kırkta bir (%2,5)
Toprak Ürünleri	Beş vesktir. Bunun günümüzde kullanılan ağırlık birimi ile karşılığı, ürüne göre 653-1000 kg arasında değişmektedir.	Ürünler yağmur suyuyla sulanıyorsa onda bir (% 10); kova, dolap, motor ve ücretle alınan suyla sulanıyorsa yirmide birdir (% 5). Gübre, akaryakıt ve işçilik masrafları harcanarak elde edilen ürünlerin zekâtı da yirmide bir (% 5) olarak verilir.

Zekât Kimlere Verilir?

- Fakirlere,
- Miskinlere,
- Borçlulara,
- Yolda kalmış olanlara,
- Zekât toplamakla görevlendirilen memurlara,
- Kalpleri İslam'a ısındırılmak istenenlere,
- Allah yolunda cihad edenlere,
- Esaretten kurtulacaklara verilir.

Zekât Kimlere Verilmez?

- Ana, baba, büyükana ve büyükbabalara,
- Oğul, oğlun çocukları, kız, kızın çocukları ve bunlardan doğan çocuklara,
- Eşine,
- Müslüman olmayanlara,
- Zengine yani aslı ihtiyaçları dışında nisap miktarı mala sahip olan kişiye,
- Babası zengin olan ergen olmamış çocuğa.

Bir Ayet Öğreniyorum

“Namazı kılın, zekâtı verin. Önceden kendiniz için ne hayır yaparsanız onu Allah katında bulursunuz. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı eksiksiz görür.”

(Bakara, 2/110)

Bir Hadis Öğreniyorum

“İslam beş esas üzerine kurulmuştur: Allah’tan başka ilah olmadığına ve Muhammed’in Allah’ın Resûlü olduğuna şahitlik etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekât vermek, Kâbe’yi haccetmek ve ramazan orucunu tutmak.”

(Buhârî, İmân, 2)

**KÂBE'YE
YOLCULUK:
HAC VE UMRE**

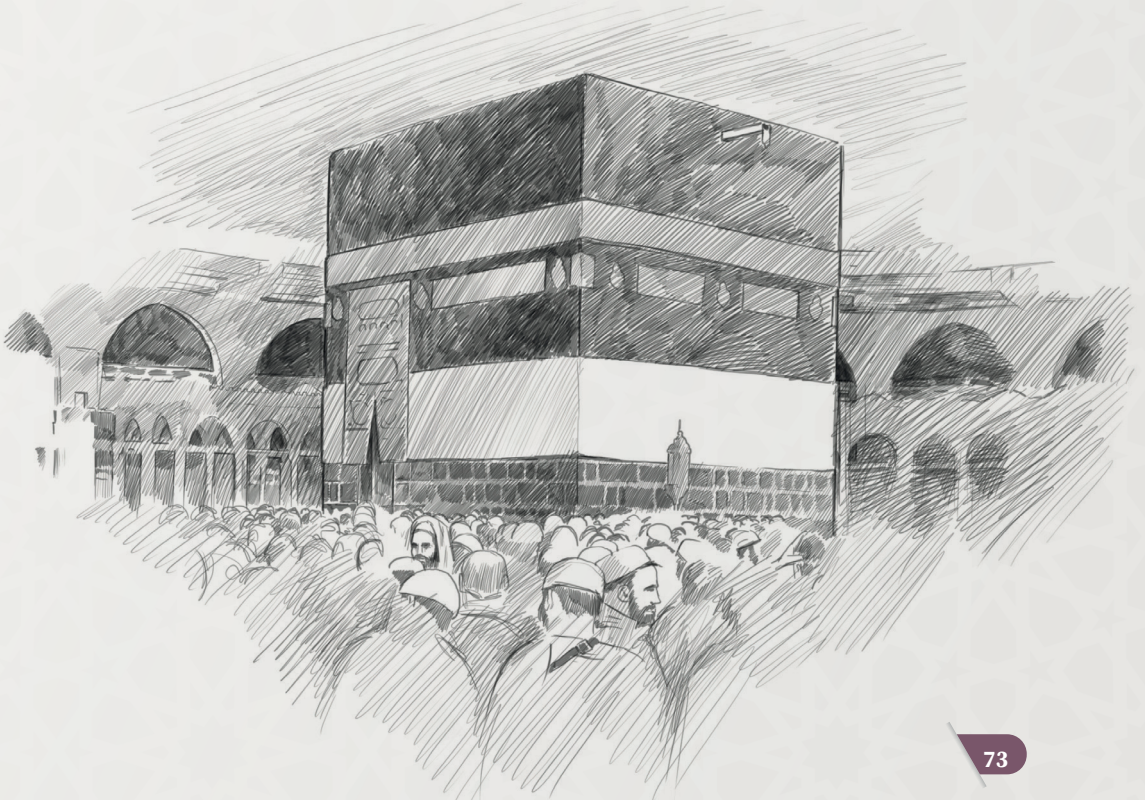
Hac Nedir?

İmkânı olan Müslümanların belirlenmiş zaman içinde Kâbe, Arafat, Müzdelife ve Mina'da belli dinî görevleri şart ve usulüne uygun olarak yerine getirmek suretiyle yapılan ibadeti ifade eder. Hac, İslam'ın beş temel esasından biridir. Hem beden hem mal ile yerine getirilen bir ibadettir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Orada apaçık deliller, İbrahim’in makamı vardır. Oraya giren emniyette olur. Gitmeye gücü yetenin o evi ziyaret etmesi, Allah’ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr ederse bilmelidir ki, Allah hiçbir şeye muhtaç değildir.”

(Âl-i İmrân, 3/97)

Haccın Önemi

- Hac, bütün ibadetleri bünyesinde toplar.
- İslam kardeşliğini güçlendirir.
- İnsanlara eşitlik fikrini aşılar, mahşer gününü hatırlatır.
- Zorluklara karşı dayanma alışkanlığı kazandırır.
- Kutsal yerleri görmek manevi bir heyecan verir, dinî duyguları kuvvetlendirir.

Hac'a İlgili Mekânlar

Mescid-i Haram: Mekke şehrinde bulunan, ortasında Kâbe'nin yer aldığı mescittir.

Kâbe: İslam inancına göre yeryüzünde yapılan ilk mabet, Müslümanların kiblesidir.

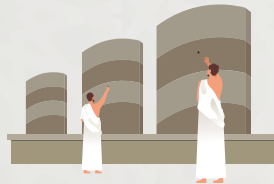
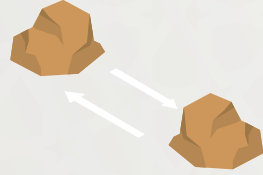
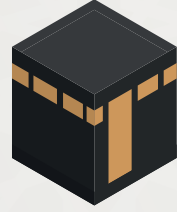
Safâ ve Merve: Hac ve umre ibadetinde aralarında sa'y yapılan iki tepedir.

Arafat: Haccın farzlarından biri olan vakfenin yapıldığı yerdir.

Müzdelif: Arafattan sonra ikinci vakfenin yapıldığı yerdir.

Mina: Şeytan taşlama, kurban kesme, bayram günlerinde konaklama gibi hac ibadetlerinin yapıldığı yerdir.

Harem Bölgesi: Mekke ve Medine'de sınırları Hz. Peygamber (sas) tarafından çizilen yerdir.

Hac ile İlgili Temel Kavramlar

Umre: İhramlı olarak Kâbe'yi tavaf edip Safa ile Merve arasında sa'y yapmak suretiyle eda edilen ibadettir.

Mekke: Kâbe'nin bulunduğu ve hac ile umre ibadetinin ifa edildiği kutsal şehirdir.

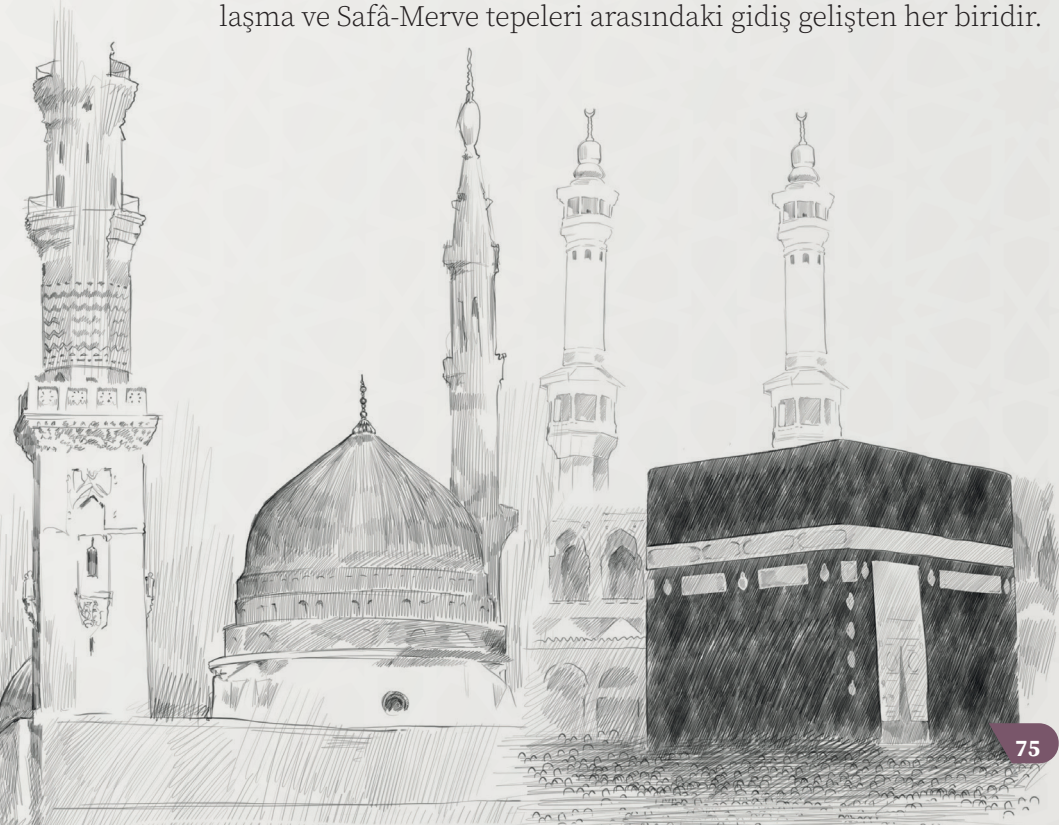
Medine: Hz. Peygamber'in mescidiyle kabrinin bulunduğu şehirdir.

Mescid-i Nebvî: Hicretten sonra Medine'de yapılan ilk mescittir.

İhram: Hacıların örtündükleri dikişsiz elbise. Hac veya umre yapan kimseye normal durumlarda helâl olan bazı davranışların haram kılınmasıdır.

Tavaf: Hacerülesved'in hizasından başlayarak Kâbe'yi sola almak suretiyle Kâbe etrafında yedi defa dönmektir.

Şavt: Hacerülesved'den başlayarak Kâbe'nin etrafını bir defa doluşma ve Safâ-Merve tepeleri arasındaki gidiş gelişten her biridir.

Mikat: Harem bölgesine dışarıdan gelenlerin, ihrama girmesi gereken yerdir.

Telbiye: Hac veya umre niyetiyle ihrama giren kimsenin “Lebbeyk Allâhümme lebbeyk. Lebbeyk lâ şerîke leke lebbeyk. İnne’l-hamde ve’n-ni’mete leke ve’l-mülk, lâ şerîke lek.” (Buyur Allah’ım buyur! Emrindeyim buyur! Senin hiçbir ortağın yoktur. Emrindeyim buyur! Şüphesiz hamd sana mahsustur. Nimet de senin, mülk de senindir. Senin hiçbir ortağın yoktur.) sözlerini söylemesidir.

Sa’y: Hac ve umre ibadetlerinde Safâ ile Merve tepeleri arasında yedi defa gidip gelmektir.

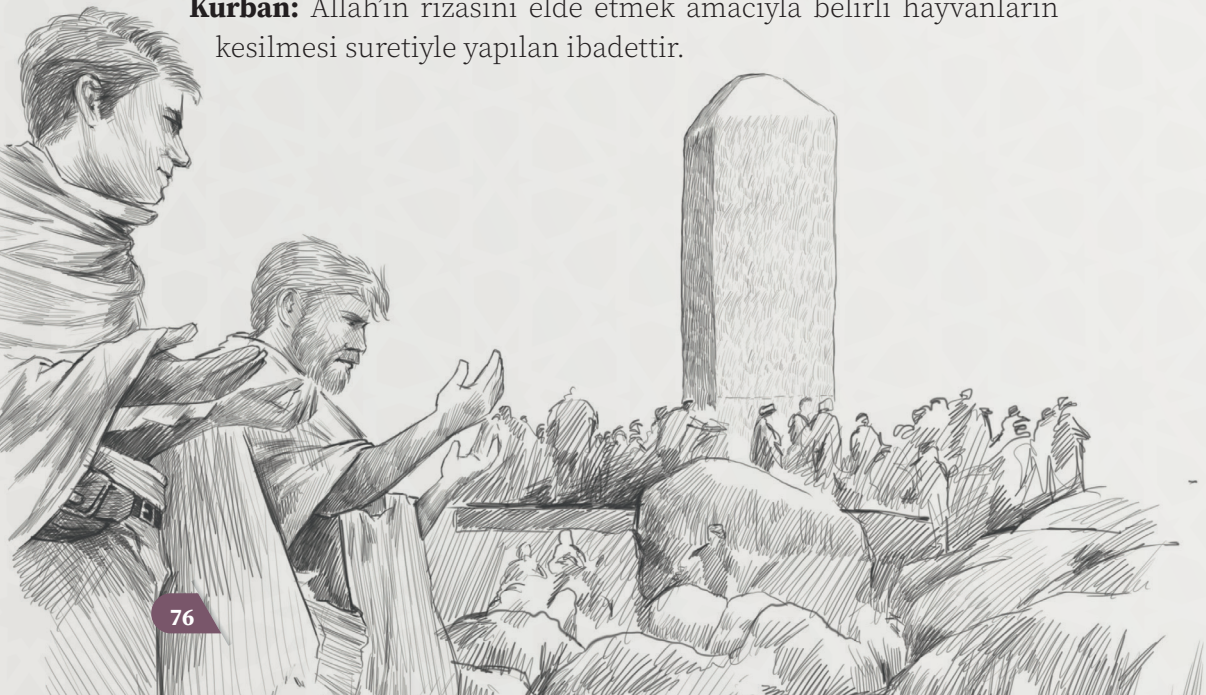
Vakfe: Hac yapan kimselerin, belirli vakitte Arafat ve Müzdelife’de durmasıdır.

Hacerülesved: Kâbe’nin güneydoğu köşesine tavafın başlangıç noktasını belirlemek amacıyla yerleştirilen taşdır.

Şeytan Taşlama: Bayram günlerinde Mina’da Küçük Cemre, Orta Cemre ve Akabe Cemresi adı verilen taş kümelerine küçük taşları atmak.

Tıraş: Hac veya umreden sonra saç kesme işlemidir.

Kurban: Allah’ın rızasını elde etmek amacıyla belirli hayvanların kesilmesi suretiyle yapılan ibadettir.

Hac Çeşitleri

Hac ibadeti üç farklı şekilde yerine getirilebilir.

Temettu haccı

için önce ihrama girilip umre yapılır ve umre bitince ihramdan çıkılır. Hac günleri gelince de hac için tekrar ihrama girilir ve hac görevi yerine getirilip temettu haccı tamamlanmış olur.

Kıran haccı

için tek sefer ihrama girilir ve bu ihramla hem umre hem de hac vazifesi yerine getirilir; sonrasında ihramdan çıkılır.

İfrad haccında

ise sadece hac için ihrama girilir ve umre yapılmaz.

Haccın Yapılışı (Temettu)

- Mikat denilen yerde ihramlarımızı giyeriz ve umre için niyet ederiz.
- Mekke'ye varınca Kâbe'yi tavaf ederiz.
- Safa ile Merve arasında sa'y yaparız ve tıraş olup ihramdan çıkarız. Böylece umreyi tamamlamış oluruz.
- Arefe gününden önce hac için ihramları giyer ve niyet ederiz. Arafat'a gideriz ve orada vakfe yaparız.
- Akşam Müzdelife'ye gider ve orada Müzdelife vakfesi yaparız. Burada şeytan taşlamak için taş toplarız.

- Sonrasında Mina'ya geçeriz ve orada şeytan taşlarız.
- Ardından vekalet yoluyla kurbanlar kesilir.
- Tıraş olup ihramdan çıkarız.
- Kâbe'ye gider ve ziyaret tavafını yaparız.
- Sa'y yaparız.
- Bayramın 2. ve 3. günleri öğle vaktinden sonra (zeval vakti) sırayla Küçük, Orta ve Büyük Cemrelere 7'şer taş atarız. Bayramın 4. günü Mina'da kalanlar aynı şekilde taşlama yapar.
- Mekke'den ayrılırken Kâbe'ye tekrar gider ve veda tavafını yaparız.

Haccın Farzları Nelerdir?

Haccın farzları bir şart ve iki rükünden ibarettir. Bunlardan “İhrama girmek.” haccın şartı, “Arafat'ta vakfe yapmak.” ve “Kâbe'yi tavaf etmek.” ise haccın rükünleridir.

Hac Kimlere Farzdır?

- Müslüman olmak.
- Akıllı olmak.
- Ergenlik çağına gelmiş bulunmak.
- Hür olmak.
- Sağlık, servet ve yol emniyeti yönünden haccetme imkânına sahip olmak.

Umre ve Önemi

Umre, belirli bir zamana bağlı olmaksızın ihrama girip tavaf ve sa'y yaptıktan sonra tıraş olup ihramdan çıkılarak yapılan bir ibadettir. Umre sünnet bir ibadettir. Umre arefe ve bayram günleri (teşrik tekbirlerinin getirildiği 5 gün) dışında her zaman yapılabilir. Umrede vakfe, şeytan taşlamak ve kurban kesmek yoktur.

Peygamber Efendimiz (sas) şöyle buyurmuştur:

“İki umre, aralarında işlenen günahlara kefarettir.”

(Buhârî, Umre, 1)

Umrenin Farzları

Umrenin iki farzı vardır:

- İhram
- Tavaf

Umrenin Yapılışı

- Mikat denilen yerde ihramlarımızı giyeriz ve umre için niyet edip telbiye getiririz.
- Mekke'ye ulaşınca Kâbe'ye giderek tavaf yaparız.
- İki rekât tavaf namazı kılarız.
- Safa ile Merve arasında sa'y yaparız.
- Tıraş olup ihramdan çıkarız.

Hac veya umre yapmak niyetiyle Mekke'ye doğru yolan çıkan Müslümanlar ya Mekke'ye gitmeden önce ya da Mekke'den ayrıldıktan sonra Medine'ye giderler ve burada Peygamber Efendimizin kabrini ziyaret ederler.

Bir Ayet Öğreniyorum

“İnsanlara hac ibadetini duyur; gerek yaya olarak gerekse yorgun argın develer üzerinde uzak yollardan gelerek sana ulaşsınlar.”

(Hac, 22/27)

Bir Hadis Öğreniyorum

“(Allah tarafından) kabul gören haccın karşılığı ancak cennettir.”

(Müslim, Hac, 437)

**PAYLAŞMA ve
YARDIMLAŞMA İBADETİ
OLARAK KURBAN**

Kurban Nedir?

Allah'a yaklaşmak ve O'nun rızasını kazanmak için ibadet amacıyla belirli şartları taşıyan hayvanı usulüne uygun olarak kesmeyi ve bu amaçla kesilen hayvanı ifade eder.

Aşağıdaki şartları taşıyan kimselere kurban kesmek vaciptir:

- Müslüman olmak.
- Akıllı olmak.
- Ergenlik çağına gelmiş olmak.
- Yolcu olmamak.
- Temel ihtiyaçlarından fazla olarak nisap miktarı (80,18 gr. altına veya bunun değerinde) mala sahip olmak.

Kurban Edilecek Hayvanlar

Kurban edilecek hayvan, koyun, keçi, deve, sığır, manda cinsinden olmalıdır.

Kamerî yıl esasına uygun olarak deve 5; sığır ve mandada 2; koyun ve keçide ise 1 yaşını doldurma şartı aranır. Bunun yanında 6 ayını tamamlayan koyun, bir yaşını doldurmuş gibi gösterişli olması hâlinde kurban edilebilir.

Hayvanın sağlıklı, organları tam ve besili olması, hem ibadet açısından hem de sağlık bakımından önem arz eder. Bu nedenle, kötürüm derecesinde hasta, zayıf ve düşkün, bir veya iki gözü kör, boynuzlarının biri veya ikisi kökünden kırık, dili, kuyruğu, kulakları ve memelerinin yarısı kesik, dişlerinin tamamı veya çoğu dökük hayvanlardan kurban olmaz. Ancak, hayvanın doğuştan boynuzsuz olması, yemini bulmasına engel olmayacak derecede şaşı veya topal olması, hafif hasta, bir kulağı delik veya yırtılmış olması, memelerinin yarıdan daha azının olmaması kurban edilmesine engel değildir. Bunun yanında kesileceği yere gidemeyecek derecede topal olan hayvanlar da kurban edilemez. Buna göre hayvanın değerini düşürücü nitelikteki kusurlar kurbana engeldir.

Kurban Kesilirken Dikkat Edilecek Hususlar

- Hayvanın yemek ve nefes borularıyla, iki atardamarından en az birinin kesilmesi gerekir.
- Hayvanın canı çıkmadan başının gövdesinden ayrılmamasına ve derisinin yüzülmesi gibi diğer işlemlere başlanmasına özen gösterilmelidir.
- Kurban edilecek hayvana acı çektirilmemeli ve eziyet edilmemelidir.
- Çevre temizliği için gerekli tedbirler alınmalıdır.
- Hayvanların bir diğerinin kesimini görecektir şekilde yan yana bulundurulmamalıdır.
- Kurban kesilirken “Bismillahi Allahu Ekber” denilmelidir.

Kurban Eti Nasıl Taksim Edilir?

Kurban etinin üçe taksim edilip, bir bölümünün kurban kesmeyen yoksullara dağıtılması, bir bölümünün akraba, tanıdık ve komşularla paylaşılması, bir kısmının da evde yenmesi tavsiye edilmiştir.

Kurban İbadetinin Bireye ve Topluma Kazandırdıkları

- Kurban, insanın Allah'a yaklaşmasına vesile olan bir ibadettir ve Allah'a teslimiyeti simgeler. Müslümanlar, kurbanlık bir hayvan feda ederek Allah'a teslimiyetlerini gösterirler.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Biz her ümmete kurban kesmeyi meşru kıldık ki kendilerine rızık olarak verdiği kurbanlık hayvanlar üzerine Allah'ın adını ansınlar. Sonuç itibarıyla hepinizin mâbudu tek bir tanrıdır. Şu hâlde yalnız O'na teslimiyet gösterin...”

(Hac, 22/34)

- Kurban ibadeti, insanlar arasında toplumsal dayanışmayı ve yardımlaşmayı sağlar.
- Kurban ibadeti ile kişi ölümü hatırlar ve dünyevi hırsların ve isteklerin geçici olduğunun farkına varır.
- Kurban ibadeti, kişinin şükrünü artırır. Kurban keserek Allah'ın verdiği nimetlere şükredilir ve mal, Allah yolunda kullanılmış olur.

Kurban Çeşitleri

Adak Kurbanı:

Dinen sorumlu olmadığı hâlde, kişinin, Allah rızası için kesmeyi adadığı kurbandır. Adakta kişi, Allah'a bir söz vermiştir. Bu nedenle bu adakları yerine getirmelidir.

Akîka Kurbanı:

Yeni doğan çocuk için şükür amacıyla kesilen kurbanı denir. Akîka kurbanı, çocuğun doğduğu günden bulûğ çağına kadar kesilebilirse de doğumunun yedinci günü kesilmesi daha faziletlidir.

Şükür Kurbanı:

Herhangi bir vesileyle Allah'a (cc) şükretmek için kesilen kurbanı şükür kurbanı denir.

Bir Ayet Öğreniyorum

“...Allah’ın kendilerine rızık olarak verdiği (kurbanlık) hayvanlar üzerine belli günlerde (onları kurban ederken) Allah’ın adını ansınlar. Artık onlardan siz de yiyeceğinizi, yoksula fakire de yedirin.”

(Hac, 22/28)

Bir Hadis Öğreniyorum

“Âdemoğlu kurban günü Allah katında kurban kesmekten daha güzel bir amel işlemez. Kurban, kıyamet günü boynuzları, kılları ve tırnaklarıyla (sevap olarak) gelir. Kurban, henüz kanı yere düşmeden, Allah tarafından kabul edilir. Bu sebeple kurban kesme konusunda gönlünüz hoş olsun, (bu iş size zor gelmesin).”

(Tirmizî, Edâhî, 1)

**ALLAH'A
YAKARIŞ:
DUA VE TÖVBE**

Dua Nedir?

Dua, Allah'a yalvarma, yakarma, O'ndan maddi veya manevi bir şeyler istemektir. Dua, Allah ile kul arasında bir iletişimdir. Kul, dua vasıtası ile dileklerini Allah'tan dileyebilir, sıkıntılarının giderilmesi için Rabbine her an dua edebilir. Dua, kulun ihtiyacı olan şeyleri Allah'tan istemesi, verdiği nimetler için Allah'a şükretmesi, Allah'tan af dilemesidir.

Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur:

"De ki: Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin!"

(Furkân, 25/77)

Dua etmek, Allah'tan sadece "istemek" demek değildir. Dua ederken, çabalamak ve elimizden geleni de yapmak gerekir.

Kendimiz için dua ettiğimiz gibi başkaları için de dua ederiz. Hatta canlı cansız bütün varlıklar için dua ederiz. Bu sayede dua, canlı cansız bütün varlıklar ile aramızdaki sevgiyi çoğaltır. "Bereket versin.", "Allah şifa versin.", "Hayırlı yolculuklar!", "Allah rahmet eylesin." gibi ifadeler de dua örnekleridir.

Dua, bizi manevi ve psikolojik açıdan geliştirir. Dua, Allah ile aramızdaki bağı güçlendirir. Dua ederken hiçbir zaman yalnız olmadığımızı hissederiz.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

**"Rabbiniz şöyle dedi:
Bana dua edin, duanıza cevap vereyim..."**

(Mü'min, 40/60)

Dua Ederken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Dua ederken samimi olmak çok önemlidir. Allah'a dua etmemiz için sadece sıkıntılı, zor zamanlar yaşamaya gerek yoktur. Mutlu ve sevinçli de Allah'a dua ederiz.
- Allah'a dua ederken, O'nun yüce ve güzel isimleri (Esma-i Hüсна) ile dua etmeliyiz. Yüce Rabbimiz şöyle buyurmuştur: *"En güzel isimler Allah'ındır. O'na güzel isimleriyle dua edin."* (A'râf, 7/180)
- Helal ve temiz şeyler için dua etmeliyiz. Allah'tan, haram ve kötü şeyler istemek için dua edilmez.
- Dua ederken, kabul edilip edilmeyeceği konusunda tereddüt ve şüphe etmemeliyiz. Dua ederken, duanın kabul edileceğine inanarak dua etmeliyiz.

- Dua ederken uygun ifadeler ile duamızı etmeliyiz. Ne istediğimizi açık, net ve saygılı bir şekilde ifade etmeliyiz.
- Duadan önce tövbe ve istiğfar etmeliyiz.
- Duaya Allah'a hamd, Peygambere salâtüselâm ile başlamalı; yine salâtüselâm ve Allah'a hamd ile bitirmeliyiz.
- Israrla dua etmeliyiz. Ettiğimiz duanın kabul edilmesi hususunda aceleci olmamalıyız.
- Umud ve korku içinde dua etmeliyiz.
- Dua her zaman yapılabilirse de bazı vakitlerde yapılması daha makbul görülmüştür. Bu vakitlerden biri de seher vaktidir.

Kur'an'dan Dua Örnekleri

- *“Ey Rabbimiz! Bize bu dünyada da iyilik ver, öteki dünyada (ahirette) da iyilik ver; bizi cehennem azabından koru.”*
(Bakara, 2/201)

- *“Ey Rabbimiz! Unutur ya da yanılırsak bizi sorumlu tutma! Ey Rabbimiz! Bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme. Ey Rabbimiz! Bize gücümüzün yetmediği şeyleri yükleme! Bizi affet, bizi bağışla, bize acı! Sen bizim Mevlamızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et.”*
(Bakara 2/286)

- *“Ey Rabbimiz! Bizi ve bizden önce iman etmiş olan kardeşlerimizi bağışla. Kalplerimizde, iman edenlere karşı hiçbir kin tutturma! Ey Rabbimiz! Şüphesiz sen çok esirgeycisin, çok merhametlisin.”*
(Haşr, 59/10)

- “Ey Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı kıl ve bizi Allah’a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle.”
(Furkân, 25/74)

Peygamberlerden Dua Örnekleri

- Hz. Süleyman’ın (as) duası: “Ey Rabbim! Beni; bana ve ana-babama verdiğin nimetlere şükretmeye ve razı olacağın salih ameller işlemeye sevk et ve beni rahmetinle salih kullarının arasına kat!”
(Neml, 27/19)

- Hz. İbrahim’in (as) duası: “Rabbim! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabbimiz! Duamı kabul eyle. Rabbimiz! Hesap görülecek günde beni, ana-babamı ve inananları bağışla!”
(İbrâhîm, 14/40-41)

- Hz. Musa’nın (as) duası: “Rabbim! Gönlüme ferahlık ver. İşimi bana kolaylaştır. Dilimdeki tutukluğu çöz ki sözümü anlasınlar.”
(Tâhâ, 20/25-28)

- Hz. Zekeriyya’nın (as) duası: “Rabbim! Bana katından temiz bir nesil bahşet. Şüphesiz sen duayı hakkıyla işitensin.”
(Âl-i İmrân, 3/38)

- Peygamber Efendimizin (sas) bazı duaları: *“Allah’ım! Senden hidayet, takva, iffet ve zenginlik niyaz ediyorum.”* (Müslim, Zikir, 72)
“Allah’ım! Acizlikten, tembellikten, cimrilikten, korkaklıktan, ihtiyarlıktan, kabir azabından sana sığınırım.”
 (Müslim, Zikir, 73)

Tövbe Nedir?

Tövbe, bilerek veya bilmeyerek işlenmiş olan günah ve hatalardan pişmanlık duyup yaptığı günah ve hataları bir daha yapmamaya kesin karar vermek ve bunun için çaba göstermektir. Tövbe, Allah’tan bağışlanmak için af dilemek ve Allah’a yönelmektir. Kul, günah işlediğinde vakit geçirmeden tövbe etmelidir.

Tövbe Ederken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- İşlenen günaha veya hataya yürekten pişman olmak ve bir daha yapmamaya samimi olarak karar vermek gerekir.
- Kul, aynı hata veya günahı işlememek için elinden geldiğince çaba göstermelidir. Eğer işlenen günah, kul hakları ile ilgili ise bu durumda hak sahibi ile helalleşmelidir.
- Önemli olan hatada ısrar etmemektir. Günah ve hata işlemek için insan, kendisini günaha ve hatalara sürükleyecek yerlerden, durumlardan ve kişilerden uzak durmalıdır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Ey iman edenler! İçtenlikle ve kararlılık içinde Allah’a tövbe edin. Umulur ki Rabbiniz kötülüklerinizi örter ve sizi altından ırmaklar akan cennetlerine koyar. ...”

(Tahrîm, 66/8)

Kur'an'dan Tövbe Örnekleri

- “Rabbimiz! Günahlarımızdan ve işimizdeki aşırılıklardan ötürü bizi bağışla, sebatımızı arttır, kâfir topluluğa karşı bize yardım et!” (Âl-i İmrân, 3/147)

- “Rabbimiz! Doğrusu ben kendime zulmettim; beni bağışla!” (Kasas, 28/16)

- “Rabbimiz! Beni, annemi, babamı, inanmış olarak evime girenleri, mümin erkekleri ve mümin kadınları bağışla, zalimleri ise daima helâk et.” (Nuh, 71/28)

Peygamberlerden Tövbe Örnekleri

- Hz. Âdem'in (as) ve eşinin duası: “Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz.” (A'râf, 7/23)

- Hz. Yunus'un (as) duası: *"Senden başka hiçbir tanrı yoktur. Seni tenzih ederim. Gerçekten ben kötü işler yapmışım!"*
(Enbiyâ, 21/87)

- Hz. Musa'nın (as) duası: *"Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Bizi kendi rahmetine sok. Sen merhametlilerin en merhametlisisin."*
(A'râf, 7/151)

Peygamber Efendimizden (sas) Tövbe Örnekleri

- *"Allah'ım! Sen affedicisin, affı seversin, beni affet."*
(Tirmizî, Deavât, 84)

- *"Allah'ım! Beni affet, bana merhamet et, bana hidayet ve afiyet ver ve beni rızıklandır."*
(Müslim, Zikir, 35)

Bir Ayet Öğreniyorum

“Kullarım sana beni sorduklarında bilsinler ki şüphesiz ben yakınlım, bana dua ettiğinde dua edenin dileğine karşılık veririm. Şu hâlde benim davetime gelsinler ve bana iman etsinler ki doğru yolu bulabilsinler.”

(Bakara, 2/186)

Bir Hadis Öğreniyorum

“Dua, başa gelen ve henüz gelmeyen belaya karşı fayda sağlar. Öyleyse ey Allah’ın kulları, duaya sarılın!”

(Tirmizî, Deavât, 101)

**MÜBAREK GÜN
VE GECELER**

Regaib Gecesi

Recep ayının ilk cuma gecesi ve üç ayların ilk kandil gecesidir.

Allah'ın rahmet, bağış ve yardımlarının bu gecede dağıtıldığı inanç ve ümidiyle dualar edilir. Müminler üç aylara kavuşmanın şükrünü Allah'a ibadet ederek yerine getirir.

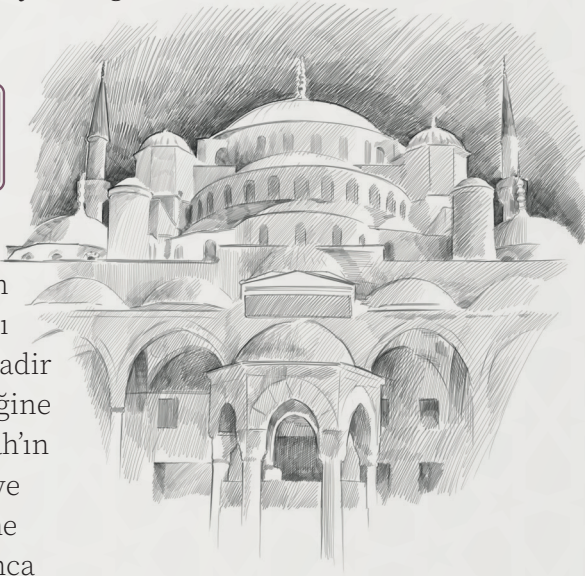
Berat Gecesi

Şaban ayının 14. gününü 15. gününe bağlayan gecedir. Müslümanların, Allah'ın affı ve bağışlaması ile günah yükünden kurtulacağı umularak bu geceye Berat Gecesi denmiştir.

Kadir Gecesi

Kur'an-ı Kerim'in inmeye başladığı mübarek gecedir. Kadir suresinde bildirildiğine göre bu gecede Allah'ın izniyle melekler ve Cebrail yeryüzüne iner ve gece boyunca yeryüzüne barış ve esenlik hâkim olur.

Mevlid Gecesi

Mevlid kandili rebîülevvel ayının on ikinci gecesidir. Bu gece Peygamberimizin (sas) dünyaya geldiği gecedir.

Miraç Gecesi

Receb ayının yirmi yedinci gecesidir. Miraç, Hz. Peygamber'in (sas) Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksâ'ya, oradan da göğe yaptığı yolculuktur. Bu gece, beş vakit namaz farz kılınmış, Hz. Peygamber'e, (sas) Allah'a şirk koşmadıkları sürece ümmetinin günahlarının bağışlanacağı müjdesi verilmiştir. Bakara suresinin son iki ayeti de bu gecede inmiştir.

Bir Ayet Öğreniyorum

“Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır.”

(Kadir, 97/3)

Bir Hadis Öğreniyorum

“İnanarak ve sevabını Allah’tan umarak Kadir Gecesi’ni ihya eden kimsenin de geçmiş günahları bağışlanır.”

(Buhârî, Fadlû Leyleti’l-Kadr, 1)

YEMİN VE ÇEŞİTLERİ

Yemin Nedir?

Yemin, bir kimsenin Allah'ın ismini veya bir sıfatını zikredererek sözünü kuvvetlendirmesi demektir.

Yemin Sözleri Nelerdir?

Yemin ifadelerinden bazıları şunlardır:

- “Vallahi, billâhi, tallahi.”
- “Canım elinde olan Allah’a yemin olsun ki.”
- “Allah’ın kudreti üzerine yemin ederim ki.”
- “Yemin ederim.”
- “Şehâdet ederim.”
- “Kur’an üzerine yemin” de İslam âlimleri tarafından yemin kabul edilmiştir.

Yemin Çeşitleri Nelerdir?

Yemin üç çeşide ayrılır. Bunlar yemîn-i lağv, yemîn-i gamûs ve yemîn-i mün’akide’dir.

Yemîn-i Lağv:

Yanlışlıkla veya doğru olduğu sanılarak yapılan yemindir. Örneğin; borcunu ödediğini zannederek, “Vallahi borcumu ödedim.” demek veya konuşma sırasında yemin kastı olmadan, ağız alışkanlığı olarak yapılan yemin bu türdendir.

- Yemîn-i lağvda kefarete gerekmez.

Yemîn-i Gamûs:

Bilerek, yalan söyleyerek yapılan yemindir. Hanefîlere göre dünyada kefareti yoktur. Fakat büyük bir gûnahtır. Bu nedenle bu gûnahın vebalinden kurtulmak için kişinin, samimi bir şekilde tövbe ve istiğfar etmesi, birisine bir zarar verdi ise bunu ödemesi ve ondan helallik alması gerekmektedir. Ayrıca ömrünün geri kalanında bir daha yalan yere yemin etmemeli, bu konuda samimi olduğunu hayatıyla da göstermelidir.

Yemîn-i Mün'akide:

Gelecekte -mümkün olan- bir şeyi yapmak veya yapmamak için yapılan yemindir.

- Yemîn-i mün'akidi bozan kişiye kefaret gerekir.

Yemin Kefareti:

Sırasıyla; on fakire birer fitre (fıtır sadakası) miktarı veya bir fakire on ayrı günde her gün birer fitre miktarı para vermek veya on yoksulu sabah akşam doyurmak ya da giydirmektir. Buna gücü yetmeyenlerin ise ara vermeden üç gün oruç tutmaları gerekir.

Bir Ayet Öğreniyorum

“Yeminlerinizden dolayı Allah’ı, iyilik etmeye, kötülükten sakınmaya ve insanların arasını düzeltmeye engel kılmayın. Allah her şeyi işitir ve bilir.”

(Bakara, 2/224)

Bir Hadis Öğreniyorum

“Yalan yere yemin ederek Müslüman bir kişinin malını ele geçiren kimse, Allah’a kavuştuğunda O’nu (kendisine) öfkelenmiş hâlde bulur.”

(Buhârî, Tevhid, 24)

NOTLAR

Handwriting practice area with 20 horizontal dotted lines.